

انتخابات کنست در اراضی اشغالی برگزار شد

جدال گرگ و کفتار

۳

دبیر شعام با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دیدار کرد

دستورات راهبردی فرمانده کل قوا

۲

هنر پویا نمایی چگونه مرزهای خیال را فتح می‌کند؟

رستاخیز قهرمانان گمشده

۴

مجمع کشورهای صادرکننده گاز با حضور پزشکیان در مسکو برگزار شد

ایران؛ پیشران دیپلماسی چند جانبه در بازار گاز

۲

کاروان فرهنگی و رسانه‌ای برای روایت مقاومت به سیستان و بلوچستان رفت

کاروان مقاومت دلیران در سرزمین گنج‌های پنهان

۶

اثر ژلُب

مجتبی مشهدی محمد دبیر گروه فرهنگ

در شرایطی که نااطمینانی بر بازارها سایه انداخته و تصمیم‌های بزرگ اقتصادی به تعویق می‌افتند، رفتار مصرف‌کننده ایرانی الگویی را بازتولید می‌کند که اقتصاددانان آن را «اثر ژلُب» می‌نامند. پدیده‌ای که در آن خریدهای کلان متوقف می‌شود اما مصرف لذت‌های کوچک و دردسترس ادامه می‌یابد. این رفتار نه نشانه رفاه، بلکه بازتاب تلاش برای حفظ تعادل روانی در برابر فشار اقتصادی است.

اثر ژلُب نخستین بار در بحران‌های بزرگ اقتصادی غرب مشاهده شد، زمانی که فروش محصولات آرایشی در اوج رکود افزایش یافت، زیرا مصرف‌کنندگان به جای کالاهای

گران قیمت، به سراغ اقلام کوچک‌تر و ارزان‌تری رفتند که احساس رضایت و کنترل را برایشان زنده نگه می‌داشت. در ایران امروز، این منطق در قالب‌های متنوع‌تری ظاهر می‌شود. از رونق کافه‌ها و خرید قهوه، تا اقبال به گوشی‌های پرچم‌دار به جای خودرو و حتی خرید عروسک‌های نسبتاً گران قیمت که در ماه‌های اخیر فروش قابل توجهی داشته‌اند. آنچه در ظاهر، مصرف، دیده می‌شود، در بسیاری از موارد محصول محرومیت است، نه فراوانی.

آنچه این رفتار را در سرتیرو ایران امروز معنادارتر می‌کند، شدت نااطمینانی است. خانواده‌ای که قصد خرید خانه دارد، دست نگه می‌دارد. صاحب کسب‌وکاری توسعه کارش را متوقف می‌کند و سرمایه‌گذار به جای ورود به تولید، به حفظ ارزش پول می‌اندیشد. در چنین فضایی، خریدهای کوچک و لذت‌های فوری نه یک انتخاب تجملی، بلکه مکانیسمی برای ادامه دادن است. راهی برای اینکه فرد احساس نکند همه چیز از دست رفته است. پژوهش‌های دانشگاهی نیز نشان می‌دهند که در دوران رکود، کاهش هزینه در برخی سر فصل‌ها با افزایش سهم مخارج اقلام کوچک‌تر همراه می‌شود، حتی اگر قیمت نسبی آن اقلام افزایش یافته باشد.

اکنون پرسش کلیدی این است: اگر سیاست‌گذار به جای کاهش نااطمینانی، به افزایش یارانه یا «کلام درمانی» روی آورد، چه اتفاقی می‌افتد؟ پاسخ کوتاه این است که هر دو

مسیر، مسئله را به تعویق می‌اندازند اما آن را حل نمی‌کنند، با این تفاوت که یکی فشار مالی ایجاد می‌کند و دیگری شکاف اعتماد را عمیق‌تر می‌سازد.

افزایش یارانه، در کوتاه‌مدت قدرت خرید را کمی بالا می‌برد و می‌تواند رونق موقتی در مصرف اقلام کوچک ایجاد کند. اما اگر نااطمینانی درباره تورم، نرخ ارز، اشتغال و آینده دارایی‌ها ادامه یابد، این پول اضافی به جای آنکه به برنامه ریزی بلندمدت و سرمایه‌گذاری تبدیل شود، به مصرف فوری و خریدهای نمادین سرازیر می‌شود. همان الگویی که اثر ژلُب آن را توصیف می‌کند. نتیجه، تشدید انتظارات تورمی و افزایش فشار بر بودجه است. بدون آنکه بنیان‌های تصمیم‌گیری بلندمدت خانوار ترمیم شود. یارانه بدون شفافیت و بدون قاعده پایدار، خود به منبع جدیدی از نااطمینانی تبدیل می‌شود، مردم نمی‌دانند این پرداخت تاکی ادامه دارد و آیا سال بعد هم هست یا نه.

«کلام درمانی، نیز مسیر مشابهی را طی می‌کند. وعده‌های امیدبخش، پیام‌های اطمینان‌آور و تاکید بر ثبات، اگر با تصمیم‌های قابل پیش‌بینی و عملکرد نهادها همراه نباشد، در بهترین حالت اثر روانی کوتاه‌مدت دارد و در بدترین حالت به بی‌اعتمادی مزمن می‌انجامد. مصرف‌کننده‌ای که چند بار وعده ثبات شنیده و بعد با جهش قیمت یا تغییر ناگهانی قاعده مواجه شده، به تدریج به گفتار سیاست‌گذاری بی‌اعتنا می‌شود. در چنین وضعیتی، حتی خبرهای خوب هم اثر خود را از دست می‌دهند و بازار به محرک‌های کلامی

«آگاه» عوامل اثرگذار بر کاهش صادرات غیرنفتی را بررسی کرد

صادرات در تنگنای تحریم، ارز و کارت‌های یک‌بار مصرف

۲۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ۱۵ میلیارد دلار رسید و واردات نیز با ۲۶ درصد کاهش به ۱۷ میلیارد دلار رسید. این آمار در وضعیتی به وجود آمده که اقتصاد کشور در سه‌ماهه اول سال با رشد منفی ۱۰ درصدی مواجه بوده است.

کاهش ۳۵ درصدی وزن صادرات در نیمه نخست امسال

محمد علی دهقان دهنوی، معاون وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران ۲۷ مهر با اشاره به شرایط ویژه تجارت خارجی کشور در سال جاری بیان کرد، در دولت چهاردهم توجه ویژه‌ای به صادرات غیرنفتی شده است؛ به‌طوری‌که در سال نخست فعالیت دولت، یعنی سال ۱۴۰۳، بالاترین رکورد صادرات غیرنفتی کشور به ثبت رسید و ارزش صادرات به ۵۸ میلیارد دلار رسید.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران ادامه داد: در سال ۱۴۰۴ نیز با وجود حوادث و اتفاقات مختلف از جمله انفجار در بندر شهید رجایی، جنگ ۱۲ روزه، حوادث دی و جنگ ۴۰ روزه و همچنین آسیب‌های وارد شده به صنایع کشور، صادرات غیرنفتی به ۵۸ میلیارد دلار رسید. اگرچه این رقم در مقایسه با سال قبل کاهش داشت، در مقایسه با سال‌های پیش از آن همچنان رقم بالایی محسوب می‌شود. وی با اشاره به تأثیر محدودیت‌های دریایی بر تجارت خارجی کشور گفت: از ابتدای امسال با شرایط جنگی و پس از آن محاصره دریایی مواجه بودیم. برای درک میزان تأثیر این محدودیت‌ها باید توجه داشت که حدود ۷۵ درصد تجارت وزنی کشور، شامل صادرات و واردات، از طریق دریا انجام می‌شد. دهقان دهنوی افزود: در سال ۱۴۰۴ حدود ۷۳ درصد صادرات و نزدیک به ۷۹ درصد واردات کشور از مسیرهای دریایی انجام شده بود. بنابراین، هدف از اعمال محدودیت‌های دریایی، مختل کردن بخش عمده‌ای از تجارت خارجی ایران بود؛ اما با تلاش صادرکنندگان، همکاری بخش خصوصی و همراهی دستگاه‌های دولتی، بخش قابل توجهی از تجارت کشور به مسیرهای جایگزین منتقل شد. وی تصریح کرد: دستگاه‌های دولتی برای عبور از این شرایط پای کار آمدند، برخی قوانین و مقررات تسهیل شد، مسیرهای جایگزین شکل گرفت و امکانات جدیدی برای استمرار تجارت فراهم شد. در نتیجه، با وجود ایجاد اردحام در برخی مرزها و افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل، صادرات و واردات کشور ادامه یافت.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با بیان اینکه در پایان ن ماهه نخست امسال،

کاهش وزنی صادرات حدود ۳۵ درصد بوده است، گفت: این در حالی است که سهم تجارت دریایی از منظورونی حدود ۷۵ درصد بود. همچنین کاهش ارزشی صادرات کمتر از ۲۰ درصد گزارش شده است.

همچنین کارشناسان اقتصادی تأکید می‌کنند افزایش نرخ ارز در ایران به دلیل ضعف ساختاری و بی‌ثباتی مالی، نه تنها به رشد صادرات منجر نشده، بلکه هزینه تولید را بالا برده و انگیزه صادرکنندگان را کاهش داده است موضوعی که در بسیاری از کشورها باعث رونق صادرات شده است. با این حال، سید شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، با تأکید بر ضرورت توجه به سرمایه‌گذاری و تولید در سیاست‌های توسعه صادرات گفت: ضعف رشد اقتصادی، کاهش سرمایه‌گذاری، محدودیت‌های انرژی و مشکلات سیاست‌گذاری ارزی، بنیان‌های توسعه صادرات کشور را تضعیف کرده است و بدون اصلاح این روندها نمی‌توان به افزایش پایدار صادرات امیدوار بود. حسینی با اشاره به آمارهای اقتصاد کلان، افزود: رشد اقتصادی ایران در دهه گذشته به‌طور متوسط حدود یک درصد بوده و روند سرمایه‌گذاری نیز در این دوره با ضعف مواجه شده است. در سال گذشته و سه‌ماهه نخست امسال، وضعیت رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری نگران‌کننده‌تر شده و بخش صنعت نیز یکی از ضعیف‌ترین عملکردها را داشته است. وی با اشاره به کاهش صادرات و واردات کالا اظهار کرد: صادرات کالا در سال گذشته حدود پنج درصد کاهش یافت و در ۶ ماهه امسال نیز افت بیشتری ثبت شد. همزمان، کاهش سهم کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای در ترکیب واردات، در کنار افت سرمایه‌گذاری و رشد صنعتی، نشانه مثبتی برای توسعه تولید و صادرات نیست. حسینی با انتقاد از وضعیت سیاست‌گذاری ارزی افزود: تعدد نرخ‌های ارز و نحوه مداخله در بازار با الزامات نظام شناور مدیریت‌شده فاصله دارد. همچنین، اجرای مقررات مربوط به بازگشت ارز صادراتی باید به گونه‌ای باشد که ضمن نظارت بر جریان‌های ارزی، میان صادرکنندگان دولتی و خصوصی تبعیض ایجاد نکند و فعالیت صادرکنندگان را با موانع غیرضروری مواجه نسازد. وی با اشاره به گزارش‌هایی درباره معرفی حدود ۱۷ هزار فعال اقتصادی به تعزیرات حکومتی در پرونده‌های مرتبط با تعهدات ارزی، بر ضرورت شفافیت و بررسی دقیق این موضوع تأکید کرد و گفت: اصلاح سیاست‌های ارزی و تجاری بدون دسترسی به اطلاعات دقیق و گفت‌وگوی موثر میان دولت و بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست.

راهکارهایی برای توسعه صادرات غیرنفتی

علاوه بر آن حجت‌الاسلام سید جواد حسینی‌کیا در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه «آگاه» در ارائه راهکارهایی برای توسعه صادرات غیرنفتی در شرایط جنگی کشور، گفت: هم‌اکنون ظرفیت‌هایی در کشور وجود دارند که می‌توانند جایگزین صادرات نفت شوند که یکی از آنها تکمیل زنجیره معادن است که می‌تواند ظرفیت ارزشمندی برای رونق صادرات غیرنفتی باشد.

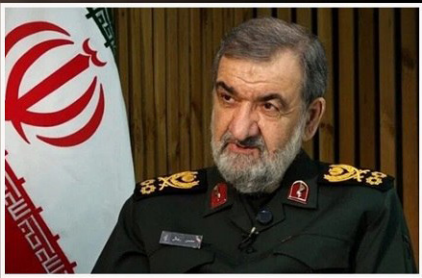
نماینده مردم سقزو کلیای در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: تکمیل زنجیره تولید محصولات کشاورزی از دیگر ظرفیت‌های مهمی است که می‌تواند حوزه صادرات را رونق بخشد. وی تصریح کرد: صادرات تولیدات صناعی همچون پوشاک، چرم و قطعه‌سازی نیز می‌توانند ارزش افزوده بالایی داشته و برای کشور آرزواری به همراه داشته باشند. این نماینده مردم در مجلس دوازدهم، یادآور شد: توسعه صادرات غیرنفتی ظرفیت بسیار بزرگی برای آرزواری برای کشور است چراکه کشورهای همسایه به تولیدات این صنایع احتیاج دارند بنابراین می‌توانیم آرزواری را به جای نفت به سمت صادرات تولیدات این بخش ببریم.

حسینی‌کیا در خصوص نحوه حمایت از تجار این بخش توسط دولت، اظهار کرد: هم‌اکنون بخشی از تجار از ظرفیت بازارهای مرزی و مناطق آزاد استفاده می‌کنند و بر اساس قوانین آنها از مشوق‌هایی بهره‌مند می‌شوند که کم‌ا تعدادی از مناطق آزاد معافیت‌های مالیاتی دارند که شامل تجار نیز می‌شود. عضو کمیسیون صنایع و معادن شورای اسلامی، تأکید کرد: تسهیلگری که وزارت صمت انجام می‌دهد از دیگر مشوق‌هایی است که برای تسهیل فعالیت تجار این بخش مورد استفاده قرار می‌گیرد و آنها می‌توانند به راحتی کالاهای خود را به دیگر کشورها صادر کنند.

دبیر شعام با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دیدار کرد

دستورات راهبردی فرمانده کل قوا

خانواده ها تحمیل می‌شود. انکارناپذیر است و باید برای مدیریت و کاهش این هزینه‌ها برنامه‌ریزی کرد.

اما آنچه حائز اهمیت است اینکه خبر دیدار آقا محسن» با رهبر انقلاب یک روز پس از صدور پیام ایشان به نخبگان و مدال آوران علمی و ورزشی منتشر شد. اگر پیام رهبر انقلاب به نخبگان، ترسیم سرمایه انسانی و توان علمی مورد نیاز برای پیشرفت بود، دستورات ابلاغ شده به شورای عالی امنیت ملی، تعیین سپر امنیتی و مدیریت اجرایی برای محافظت از این پیشرفت است. ایشان «ایران قوی» را نه شعار، در اصل یک هدف عملیاتی می‌بینند که تنها از طریق تبدیل دانش به صنعت و اندیشه به راهکار ممکن است. اما نکته کلیدی اینجاست، هیچ پیشرفت علمی و هیچ نقشه راه نخبگانی در محیطی که امنیت ملی در آن متزلزل باشد با گره‌های اجرایی مانع حرکت شوند، به نتیجه نمی‌رسد.

اینجاست که پیوند میان نقشه راه نخبگان و دستورات به شورای عالی امنیت ملی معنا پیدا می‌کند. رهبر انقلاب از یک سو با فراخواندن نخبگان، «موتور پیشران» ایران قوی را روشن کرده‌اند و از سوی دیگر، با تکیه بر ظرفیت‌های شعام و ابزارهایی مثل اصل ۱۷۶، موانع امنیتی و اداری را از مسیر این حرکت برمی‌دارند. از این رو رگر نخبگان قرار است معماری ایران قوی» را طراحی کنند. شورای عالی امنیت ملی مأمور است تا محیطی امن، پایدار و به دور از گره‌های بروکراسی را برای اجرای این معماری فراهم آورد. مدیریت تنگه هرمز، تثبیت روابط با همسایگان و خروج اوضاعی نه جنگ، نه صلح، همگی پیش‌نیازهایی هستند تا نخبگان کشور بتوانند در آرامش و باطمینان، نقشه راه خود را پیش ببرند.

در مجموع، این زنجیره از دیدارها و پیام‌ها، مهر تاییدی است بر این واقعیت که ایران، اکنون استراتژی جامع را دنبال می‌کند. استراتژی که در آن، دانش نخبگان و قدرت مدیریت امنیتی در کنار هم قرار گرفته‌اند تا هدف نهایی را محقق کنند، تثبیت جایگاه ایران در نظم جدید جهانی، به گونه‌ای که امنیت ملی تضمین شود و عزت ملی در برابر تک‌محوری آمریکا، بر پایه توانمندی‌های داخلی و تخصص نخبگان، به شکلی پایدار ارتقا یابد.

هموار کردند تا هر جایز به تصمیم‌های سریع و قاطع برای گره‌گشایی اقتصادی – امنیتی وجود دارد. از ابزارهای قانونی برای پیشبرد سریع تر امور استفاده شود.

تحلیل شرایط پس از جنگ

نکته بسیار تامل برانگیز در این دیدار، تحلیل وضعیت نه جنگ، نه صلح، بود. در همین چارچوب شمعود پزشکیان، رئیس جمهور در آیین آغاز سرشماری نفوس و مسکن ۱۴۰۵ با اشاره به تأکید رهبر شهید انقلاب اسلامی در دیدار ۱۶ شهریور ۱۴۰۴ اعضای هیات دولت با ایشان تصریح کرد، «رهبر شهید همواره رهنمود و دستور می‌دادند باید از وضعیت نه جنگ، نه صلح» خارج شویم و به این بلاتکلیفی پایان دهیم. در شرایط بلاتکلیفی نمی‌توان برنامه‌ریزی کرد، باید تکلیف خود را بدانیم. زمانی می‌توان نقشه راه ترسیم کرد که بدانیم هدف چیست و چگونه باید از این ابهام خارج شویم.»

به هر حال وقتی جنگ پایان پیدا می‌کند، باید مشخص شود تنش‌ها در چه سطحی قرار دارند، تحریم‌ها با چه شدتی ادامه می‌یابند و امکان توسعه روابط با کشورهای دیگر تا چه اندازه فراهم است. این عوامل باید روشن شوند تا بتوان درباره اولویت‌های اقتصادی و برنامه‌های مورد نیاز برای آینده تصمیم‌گیری کرد. به همین دلیل است که متخصصان در چنین شرایطی از مفهوم «برنامه‌ریزی بر اساس سناریو» استفاده می‌کنند. به این معنا که چند وضعیت احتمالی را در نظر می‌گیریم و برای هر کدام برنامه مشخصی تدوین می‌کنیم، در این زمینه محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ۳۰ مهر ۱۴۰۵ در گفت‌وگو با دراپ سایت تأکید کرد: «ایران از یک محاصره طولانی آسیب خواهد دید، هر کسی خلاف این را بگوید واقع بین نیست. خانواده‌ها هزینه خواهند داد، سرمایه‌گذاران آسیب خواهند دید و حفظ برخی بخش‌های اقتصاد دشوارتر خواهد شد. ما در اقتصاد و فروپاشی راهبردی یک چیز ببینستند، ازاظهارات دبیر شورای عالی امنیت ملی می‌توان دریافت، هر چند تصمیم‌سازان کشور در حال برنامه‌ریزی اقتصادی، نظامی و... برای مقاومت در برابر هژمونی جهان سرمایه داری هستند اما هزینه‌هایی که از این رهگذار بر

حاجی بابایی، نایب رئیس مجلس:
وزیرپیشنهادی اطلاعات به‌زودی به مجلس معرفی می‌شود

سرلشکر محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی با حضرت آیت الله سیدمجتبی خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی دیدار کرد. در این دیدار، حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای از شورای عالی امنیت ملی و دبیرخانه آن به عنوان «چهارراه تدبیر، امور کشور یاد کردند و بر اثر گذاری متقابل چهار حوزه، فرهنگ، «سیاست»، اقتصاد، و امنیت، و لزوم برخورداری از پیوست‌های متناسب با تصمیم‌گیری در هر حوزه تأکید کردند. رهبر انقلاب اسلامی بهره‌مندی از نقشه راه مبتنی بر تصویر کامل هر اقدام – از نقطه شروع تا نقطه پایان – را لازمه اتخاذ تصمیم‌های متقن و استوار دانستند.

تقویت انسجام و وحدت ملی و اعتماد متقابل مردم و مسئولان، استفاده از ظرفیت قانون اساسی به خصوص اصل ۱۷۶ برای کمک به رئیس جمهور و دستگاه‌های اجرایی به منظور تسهیل و تسریع در حل مشکلات کشور، حفاظت از امنیت ملی و منطقه‌ای با اعمال مدیریت بر تنگه هرمز و تحکیم روابط دوجانبه با کشورهای همسایه بر پایه منافع پایدار و متقابل از جمله دیگر محورهای مطرح‌شده در این دیدار بود. رهبر انقلاب اسلامی مستاصل شدن دشمن را از ثمرات مقاومت ملی دانستند و بر اطلاع‌رسانی فعالانه و به موقع برای استمرار حضور مردم در دفاع از کشور و نظام و نیز پیگیری تأمین حقوق و منافع ملت ایران و جبهه مقاومت از طریق تحقق شروط مطرح‌شده از سوی مسئولان کشور با هدف پایان جنگ و شرایط نه جنگ، نه صلح، تأکید کردند. در این دیدار دبیر شورای عالی امنیت ملی گزارشی از شرایط کشور در حوزه‌های مختلف و تلاش‌های در حال انجام ارائه کرد. محسن رضایی در گزارش خود پیگیری سیاست راهبردی جمهوری اسلامی برای «سامان دادن به ترتیبات و نظم درون‌زای منطقه‌ای» را از جمله اقدامات در دست انجام دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی بیان کرد.

مرحله تصمیم‌گیری‌های جدید

در دنیای سیاست، هیچ دیداری اتفاقی نیست به ویژه زمانی که صحبت از امنیت ملی کشوری در میان باشد. اگر به تقویم سیاسی روزهای اخیر نگاه کنیم متوجه می‌شویم این دیدار، تکمیل‌کننده زنجیره‌ای از اتفاقات مهم است. از برگزاری «نشست تهران، برای هماهنگی‌های منطقه‌ای گرفته تا دیدارهای متوالی رؤسای سه قوه با رهبر انقلاب، همگی نشان می‌دهند، کشور در حال ورود به مرحله تصمیمات جدی است. به عبارتی اگر دیدارهای گذشته برای تعیین مقصد و ترسیم کلیات حاکمیتی بود، دیدار با دبیر شورای عالی امنیت ملی، جلسه طراحی نقشه راه و تعیین ابزارها بود، جایی که سیاست‌های کلان باید به تاکتیک‌های عملیاتی تبدیل شوند تا نتایج ملموسی برای کشور و مردم به همراه داشته باشند. در همین راستا، یکی از کلیدی‌ترین محورهای این دیدار، تأکید معظم‌له بر مفهومی به نام «چهارراه تدبیر» بود. این دیدگاه بیان می‌کند در دنیای امروز، امنیت، سیاست، اقتصاد و فرهنگ دیگر جزایری جدا از هم نیستند و مقابلاً بر یکدیگر اثر می‌گذارند. به زبان ساده، هیچ تصمیم‌آمینی نباید بدون نگاه به پیامدهای اقتصادی باشد و هیچ گشایش سیاسی نباید امنیت ملی را به مخاطره بیندازد. این رویکرد جامع، در واقع دستورالعمل جدیدی برای مدیریت کشور است تا از تصمیم‌های تک‌بعدی و لحظه‌ای پرهیز شود و هر اقدامی بر اساس تصویر کامل و سناریوهای پیش‌بینی شده پیش برود.

در لایه اجرایی، اشاره صریح به اصل ۱۷۶ قانون اساسی یکی از حیاتی‌ترین نکات این دیدار است. این پیام مستقیم به معنای آن است که برای رفع گره‌ها و عبور از بروکراسی‌های اداری زمانبر، باید از اختیارات ویژه شورای عالی امنیت ملی استفاده کرد. در واقع، رهبر انقلاب با این توصیه، مسیر را برای کمک حداکثری شعام به دولت

قالیبا ف جزئیات یک دیدار مهم در مجلس را تشریح کرد رهبر انقلاب، پرنشاط و با روحیه هستند

نهاد قانون گذاری کشور دیروز دومین جلسه خود را به صورت ترکیبی (بخشی از نمایندگان به صورت حضوری و بخشی به صورت وبیناری) در محل صحن مجلس و به ریاست قالیبا ف، رئیس مجلس شورای اسلامی برگزار کرد. در این جلسه سکاندار ساختمان باب همایون، وزیر اقتصاد و دارایی نتوانست نمایندگان را قانع کند و از بهارستان کارت زرد دریافت کرد. قبل از آنکه طرح سوال مصطفی پوردهقان، نماینده مردم اردکان از سیدعلی مدنی‌زاده در دستور کار قرار گیرد، رئیس مجلس جزئیات دیدارش با رهبر انقلاب را تشریح کرد.

محمد باقر قالیبا ف گفت، معمولاً یکی از پرسش‌هایی که مطرح می‌کنند درباره سلامتی رهبر انقلاب است، خدمت نمایندگان عرض می‌کنم که آقا در سلامت کامل هستند. آنچه در این ملاقات مشاهده کردم و برای خود من که از نزدیک با ایشان آشنایی داشتم، برجستگی ویژه‌ای داشت، روحیه قوی، پرنشاط، باامید و با صلابت و آرامش قلبی ایشان بود، وقتی با حضرت آقا صحبت می‌کردم، این ویژگی‌ها در وجود ایشان کاملاً ملموس بود. وی با اشاره به مباحث مطرح‌شده در دیدار با رهبر انقلاب، گفت، انصافاً ایشان اشراف کامل به مسائل در کلیات و جزئیات دارند. البته من از قبل هم نسبت به این موضوع مطلع بودم!

رئیس مجلس شورای اسلامی همچنین اظهار کرد، واقعیت تلخ این است، در شرایطی قرار داریم که امام شهید ما به شهادت رسیدند و این حیایت، غم بزرگی را بر همه ما وارد کرد و ثلمه بزرگی بود اما به هر حال امام شهید برای رهبر انقلاب، هم رهبر و هم پدر بود و این غم بزرگ مصیبتی برای نزدیکان و خانواده ایشان است، لذا در این شرایط حساس روحیه ایشان بسیار قابل توجه است. قالیبا ف گفت، صلابت و آرامش قلبی رهبر انقلاب نشان‌دهنده ایمان قوی به خدا و اعتقاد عمیق به مردم است. وی گفت، امروز مصداق عینی این فرمایش امام کبیر است که همه‌ی اسلام در مقابل همه کفر ایستاده است؛ من با تمام وجودم احساس کردم که این صلابت و آرامش قلبی، نشان‌دهنده ایمان قوی به خداوند متعال و اعتقاد عمیق به مردم است.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به مباحث مطرح‌شده در این دیدار گفت، در این جلسه، موضوعاتی مطرح شد و ایشان با دقت موضوعات را پیگیری و رهنمودهایی در موضوعات مختلف ابلاغ کردند. در این رفت‌وبرگشت‌ها، آنچه برای من بسیار اثرگذار بود، اینکه ایشان نسبت به چشم‌انداز واقع‌پیش‌رور بسیار امیدوار بودند و بر موضوعات رویه جلو تأکید داشتند تا به این سمت حرکت کنیم. قالیبا ف یکی از موضوعات مهم مطرح‌شده در دیدار با رهبر انقلاب را مسائل اقتصادی عنوان و اظهار کرد، یکی از نکاتی که ایشان با دقت به آن توجه داشتند، شاخص‌های کلان اقتصادی بود و اینکه بیش‌برآوردی و کم‌برآوردی اتفاق نیفتد.

وی افزود، به موضوع مهم دیگر، ایمن سازی زنجیره‌های تولید بود. این سومین بار بود که ایشان به طور جدی این موضوع را از من پیگیری می‌کردند. در طول جنگ ۴۰ روزه و بعد از آن برای سومین بار است که ایشان این موضوع را پیگیری می‌کردند، چه در زمینه مواد اولیه، چه در چرخه‌های تولید و چه در حوزه کالاهای اساسی که اهمیت بسیار زیادی دارد. همچنین موضوع حفظ قدرت خرید مردم و تأمین معیشت، به ویژه معیشت نیروهای مسلح و رزمندگانی که در میدان حضور دارند که بدون شک همه ملت می‌دانند که این عزیزان باید در اولویت ما قرار داشته باشند!

رئیس مجلس شورای اسلامی افزود، ایشان نکاتی نیز درباره برنامه هفتم داشتند که این موضوع در پیامشان به مجلس در اجلاس سوم هم مطرح شده بود، به ویژه در حوزه بازسازی که اقداماتی در این زمینه در حال انجام است. قالیبا ف اظهار کرد، بخشی از مباحث نیز به مسائل نظامی و مسائل جنگ و جبهه مقاومت اختصاص داشت که از موضوعات قابل توجه بود. بخشی دیگر در حوزه دیپلماسی و بحث مذاکرات مطرح شد. همچنین رهبر انقلاب درباره جنگ اقتصادی، به ویژه طرد اقتصادی و محاصره دریایی، نکات مهمی بیان کردند. وی با اشاره به تأکید رهبر انقلاب بر خدمت‌رسانی به مردم، گفت، ایشان بر خدمت‌رسانی به مردم، به خصوص در حوزه تاب‌آوری و وحدت حداکثری میان مسئولان، اتخاذ مواضع محکم و یکپارچه در موضوعات مختلف، به ویژه در میان مسئولان و به طریق اولی در سطح سران، تأکید داشتند که الحمدلله این هماهنگی نیز وجود دارد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به دیگر محورهای این دیدار اظهار کرد، یکی از نکات مورد تأکید ایشان، آخرین وضعیت روابط و مباحث ما با شرکای راهبردی ما به ویژه کشور چین بود، که این موارد از جمله مسائلی است که ایشان به طور مرتب درباره آن پیگیر هستند و در این زمینه نیز رهنمودهایی ارائه و ابلاغ فرمودند تا این موضوع دنبال شود. ایشان بر همکاری دولت و مجلس تأکید داشتند و ان شاءالله همه ما نیز باید به این موضوع توجه کنیم.

قالیبا ف گفت، اگر بخواهم همه این موضوعات را در یک کلام بیان کنم، همان‌طور که بارها گفته‌ام، این در واقع کلام امام کبیر ما، کلام امام شهید ما و تأکید امام حاضر ماست که رمز پیروزی و موفقیت و عبور از این تنش‌ها و چالش‌ها، وحدت ما در کلام و در عمل است، هم بگویم و هم عمل کنیم و مشمول این آیه شریفه بَلِّغُوا الرِّسَالَهَ مَا لَا تَفْعَلُونَ نشویم. بایستیم و در این مسیر پیش‌برویم و در تبعیت از اوامر ایشان به عنوان ولی امر خود و فرمانده کل قوا، در ایامی که در جنگ به سر می‌بریم، لحظه‌ای درنگ نکنیم و پیش‌برویم و همیشه در گداز و وجودمان باشد که امام کبیرمان فرمودند پشتیبان ولایت فقیه باشید تا به مملکت شما آسیبی نرسد. ان‌شاءالله در این مسیر حرکت کنیم و پیش‌برویم.

هشدار قاطع نهاد مدیریت آبراه خلیج فارس به شرکت کشتیرانی سینوکر

چشم‌های بیدار در خلیج فارس

خدمات بیمه‌ای، است، در صنعت کشتیرانی جهان، بیمه، قلب تپنده تجارت است و هیچ شرکتی نمی‌تواند ریسک از دست دادن پوشش بیمه‌ای یا افزایش هزینه‌های آن را تحمل کند. ایران با این حرکت، سطح بازی را تغییر داد، فشار را از سطح تحلفات لحظه‌ای، به سطح مدیران ارشد شرکت و شرکت‌های بیمه گر جهانی منتقل کرد. با این کار، ایران به شرکت‌های کشتیرانی پیام داد، تحلف از قوانین ملی ایران، تنها منجر به جریمه‌های مالی کوچک نمی‌شود، می‌تواند اعتبار تجاری آنها را خدشه‌دار کرده و هزینه‌های بیمه‌ای‌شان را به شدت افزایش دهد. ابزاری که نشان می‌دهد، ایران زبان تجارت جهانی را می‌شناسد و می‌تواند برای تحمیل قوانین ملی خود، آژان استفاده کند.

لایه سوم، اقدام صورت گرفته از سوی نهاد را باید به عنوان تلاشی برای تثبیت نظم درون‌زای منطقه‌ای تحلیل کرد. برای سال‌ها، برخی قدرت‌های خارجی سعی داشتند با نادیده گرفتن قوانین کشورهای ساحلی یا ایجاد هرج و مرج در آبراه، نفوذ خود را در خلیج فارس تحمیل کنند. اما آنچه اعلام شد، جایگاه ایران را به عنوان تضمین‌کننده و نظم و امنیت در آبراه‌ها تثبیت و به جهانیان ابلاغ می‌کند. هر کسی که قصد بهره‌برداری از این شریان‌های حیاتی را دارد، باید ابتدا حاکمیت ملی و قوانین ایران را به رسمیت بشناسد. این هشدار، نمونه بارز از اعمال مدیریت قانونی است. ایران با این حرکت، سه ضلع مثلث قدرت را به نمایش گذاشت، «رصد دقیق»، «فشار بر بیمه‌ها» و «اعمال حاکمیت»، پیامی که برای شرکت‌های مختلف، هشدار است و آن خلیج خلیج فارس، آبراهی است که افزایشش توسط ایران مدیریت می‌شود و هرگونه تخطی از این نظم، هزینه‌های سنگینی در پی خواهد داشت.

نهاد مدیریت آبراه خلیج فارس در شبکه اجتماعی ایکس پیام جدیدی را به زبان انگلیسی خطاب به شرکت کشتیرانی متخلف صادر کرد و نوشت، «شناورهای متعلق به شرکت کشتیرانی «سینوکر» (Sincor) طی سه ماه گذشته بیشترین تعداد تحلفات مربوط به تردد را مرتکب شده‌اند و تاکنون اقدامات قانونی مقتضی علیه دست‌کم هفت فروند از آنها صورت گرفته است. بدین وسیله به تمامی مالکان کالا، ذی‌نفعان و ارائه‌دهندگان خدمات بیمه‌ای هشدار داده می‌شود که از تاریخ اول نوامبر، علیه تمامی این شناورها اقدامات قانونی اعمال خواهد شد».

اقدام اخیر نهاد مدیریت آبراه خلیج فارس شاید در نگاه اول یک پیام هشدارآمیز تلقی شود، اما با نگاهی دقیق‌تر، درمی‌یابیم که این خبر کوتاه پیام‌های متعددی را برای بازیگران منطقه‌ای و جهانی ارسال کند. لایه اول، در محیط خلیج فارس، رصد دقیق تردد‌ها و شناسایی تک‌تک شناورهای متخلف، مزیتی مهم محسوب می‌شود. وقتی ایران به طور مشخص نام یک شرکت بین‌المللی را می‌برد در حقیقت به دنیا اعلام می‌کند که هیچ شناوری، فارغ از ملیت یا قدرت شرکت مالکش نمی‌تواند به راحتی در آب‌های تحت حاکمیت ایران جولان دهد. این سطح از دقت و شفافیت در اعلام تحلفات، گویای این است، سیستم‌های نظارتی ایران به بلوغی رسیده‌اند که می‌توانند هرگونه نااهماهنگی یا تحلف را در لحظه شناسایی کرده و مستند کنند. این همان «بازدارندگی عملیاتی» است، یعنی متخلف پیش از آنکه اقدام کند، باید بداند که تحت نظارت است.

لایه دوم، نکته کلیدی در پیام نهاد مدیریت آبراه، خطاب قرار دادن «مالکان کالا، ذی‌نفعان و به ویژه ارائه‌دهندگان

مجمع کشورهای صادرکننده گاز با حضور پزشکیان در مسکو برگزار شد

ایران؛ پیشران دیپلماسی چندجانبه در بازار گاز

پایدار زیست محیطی، توسعه بازارهای منطقه‌ای و جهانی گاز، حداکثرسازی نقش منابع گاز طبیعی در زنجیره ارزش و مقابله با فقر انرژی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

پزشکیان با بیان اینکه تحولات بازار جهانی انرژی ایجاب می‌کند، کشورهای عضو مجمع، همکاری خود را در دو حوزه «حاکمیت و مدیریت راهبردی» و «عملیات فنی-مهندسی» توسعه دهند، اظهار کرد، در حوزه راهبردی، تمرکز اصلی باید بر ثبات بازار و چگونگی افزایش حجم تجارت گاز طبیعی در سطح منطقه‌ای و جهانی باشد. پزشکیان در عین حال اعلام کرد، جمهوری اسلامی ایران، به عنوان یکی از اعضای مؤسس مجمع کشورهای صادرکننده گاز و دومین دارنده ذخایر اثبات شده گاز طبیعی جهان، آمادگی خود را برای ایفای نقشی فعال در پیشبرد دیپلماسی چندجانبه، تبادل دانش و تجربه و توسعه فرصت‌های سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های گاز در چارچوب مجمع، اعلام می‌کند. وی با بیان اینکه ایران با برخورداری از موقعیت راهبردی خود در قلب مهم‌ترین کریدورهای انرژی جهان، دارای ظرفیت ذاتی برای ارتقای چشمگیر تاب‌آوری انرژی در سطح جهانی است، افزود، به علاوه، ظرفیت‌های موجود در صنعت گاز ایران، زمینه‌های مناسبی برای همکاری‌های بخش خصوصی کشورهای عضو مجمع در حوزه بالادستی و پایین دستی گاز طبیعی و نیز تجارت آن ایجاد کرده است. سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند بدون نگرانی، از مشوق‌ها و تسهیلات ارائه‌شده در بخش صنعت نفت، گاز و پتروشیمی استفاده کرده و از ظرفیت‌های کم‌نظیر ایران در چارچوب منافع مشترک بهره‌مند شوند.

رئیس جمهور تأکید کرد، با وجود اعمال سال‌ها تحریم یکجانبه، توانسته‌ایم با اتکا به توانمندی داخلی، ظرفیت تولید گاز طبیعی ایران را به رقم ۲۸۰ میلیارد مترمکعب برسانیم و همچنان رتبه سوم تولیدکننده بزرگ گاز طبیعی جهان را حفظ کنیم. در حوزه مصرف گاز طبیعی نیز، ایران یکی از کشورهای پیشرو در جهان با سهم ۷۰ درصدی در سب انرژی است و اکنون ۹۵ درصد جمعیت ایران تحت پوشش شبکه سراسری گاز طبیعی قرار دارد.

مسعود پزشکیان روز گذشته در هشتمین نشست سران مجمع کشورهای صادرکننده گاز که در روسیه برگزار شد با بیان اینکه تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران، در دو مقطع و در میان‌ه مذاکرات سیاسی، یکی از وقایع تاسف‌بار و خطرناک علیه امنیت جهانی بود که با تخریب مذاکرات بی‌سبات انرژی کشورمان و ایجاد اختلال در فرآیند انتقال انرژی، امنیت انرژی و اقتصاد جهانی را به خطر انداخته است، گفت، اعمال تحریم‌های یک‌جانبه علیه کشورها و تروریسم اقتصادی در قالب محاصره دریایی و هوایی از سوی آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران و اعمال فشار بر سایر کشورها به‌منظور تبعیت از این محاصره، از دیگر اقدامات غیرقانونی است که ثبات بازارهای انرژی را با مخاطره جدی مواجه ساخته است. وی تأکید کرد، جمهوری اسلامی ایران در ادامه سخنان خود در نشست افروز، امروز، مداخلات نظامی آمریکا در منطقه خلیج فارس، حقوق بازنگران کشورهای منطقه‌ای را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد، بلکه با ایجاد شوک‌های جدی، فرآیند تعیین قیمت، عرضه و انتقال انرژی را مختل کرده و رشد اقتصادی را در جهان به مخاطره می‌اندازد.

رئیس جمهور تأکید کرد، مجمع کشورهای صادرکننده گاز، طی بیش از ده‌ده فعالیت خود، اکنون به نمادی از دیپلماسی چندجانبه‌گازی و بستری برای گفت‌وگو، تبادل تجربه و تقویت همکاری میان کشورهای عضو تبدیل شده است و می‌تواند در حل مشکلات و تنگناهای انرژی جهان نقش موثری ایفا کند. در این راستا، پرداختن به مفاد اساسنامه مجمع و بیانیه‌های اجلاس سران مجمع، به ویژه در توسعه فناوری‌ها و روش‌های مدیریت

انتخابات کنست در اراضی اشغالی برگزار شد

جدال گرگ و کفتار

انتخابات پارلمان یا همان کنست رژیم اسرائیل روز سه‌شنبه در اراضی اشغالی برگزار شد. در جریان این انتخابات، رقابت اصلی بین دو ائتلاف حزبی لیکود به سرکردگی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر فعلی و حزب یشار به سرکردگی گادی آیزنکوت، فرمانده سابق ارتش تروبیستی اسرائیل بود.

به گزارش «آگاه» برنده انتخابات، حزب یا ائتلافی است که اعضایش بتوانند ۶۱ کرسی کنست را تصاحب کنند؛ امری که تحقق آن ناممکن است. بنابراین، رهبر حزب پیشتار، که یکی از بین نتانیاهو یا آیزنکوت است، حدود ۴۰ روز فرصت دارد که ائتلافش را گسترش دهد و بتواند ۶۱ کرسی را به دست آورد. اگر چنین اتفاقی میسر نشد، رئیس جمهور رژیم صهیونیستی، حدود ۴۰ روز دیگر به نفر دوم وقت می‌دهد تا ۶۱ کرسی را به دست آورد و اگر چنین چیزی تحقق نیافت، پس از حدود ۹۰ روز انتخابات دیگری برگزار می‌شود. شواهد و قرائن حاکی است که رژیم صهیونیستی طی ماه‌های پیش رو با یک بن بست سیاسی کامل مواجه می‌شود. برخی معتقدند در چنین فضایی فرصت برای نتانیاهو فراهم می‌شود که با تجاوز مجدد به ایران، دولت وحدت ملی یا دولت اضطراری تشکیل دهد و چند صباحی بیشتر در قدرت بماند. از سوی دیگر، آیزنکوت، رقیب نتانیاهو، صریحا رویکرد او در قبال ایران را زیر سوال برده است. آیزنکوت که خودش از تروبیستی‌های مشهور است، خطاب به نتانیاهو گفته که استراتژی‌اش در تلاش برای از بین بردن نظام ایران، اشتباه بوده است.

رقابت دو تروبیست

در اینجا توجه به این نکته لازم است که تفاوت بین نتانیاهو و آیزنکوت، تفاوت بین گرگ و کفتار است؛ هر دو، تروبیست و آدمکش نتانیاهو قصاب و جلا د کودکان غزه است و آیزنکوت نیز در زمان تصدی فرماندهی ارتش رژیم صهیونیستی تا توانست آدمکشی کرد. حتی استراتژی از ارتش اسرائیل وجود دارد که از نام آیزنکوت گرفته شده است. طبق آن استراتژی، باید تمامی زیرساخت‌های کشور و جامعه هدف را از بین برد و باید نظامیان جامعه هدف را مستقیما ترور و کشتار کرد تا تحمیل درد به جامعه هدف زیاد شود و آن جامعه، به تسلیم واداشته شود.

به هر ترتیب، آنچه واضح است آن است که عدم حصول آستانه ۶۱ کرسی توسط هیچ‌یک از ائتلاف‌های رقیب یعنی لیکود و یشار، رژیم صهیونیستی را در چرخه‌ای فرساینده از بحران مشرو عیت، مهلت‌های ۴۰ روزه مکرر و شبکه‌ای از انتخابات زود هنگام محتوم گرفتار خواهد ساخت. تقلا برای خروج از بحران سیاسی پیش رو، نتانیاهو را به سمت سناریوی خطرناک تجاوز مجدد به ایران سوق می‌دهد تا با ایجاد فضای جنگ، تشکیل کابینه اضطراری و تزریق جو امنیتی، حیات سیاسی محتوم به زوال خود را استمرار بخشد.

نتانیاهو، زیر میر انتخابات می‌زند

اما روز سه‌شنبه با آغاز انتخابات در سرزمین‌های اشغالی، فضای تشنج بیشتری در رژیم صهیونیستی احساس شد و نگرانی‌ها نسبت به نتایج و واکنش نتانیاهو و کابینه وی به شکست، افزایش دادند. حتی نتایج داشت، برخی مخالفان نتانیاهو، هشدار می‌دهند که نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، در تلاش است تا در صورت شکست در انتخابات، از طریق اقدامات مختلف، از پذیرش نتیجه انتخابات، امتناع کند. وب‌سایت عبری زبان ه‌آرتس در گزارشی در این رابطه به افشای طرحی از سوی حزب لیکود پرداخت که در آن، عوامل غیررسمی از حزب، در تلاش برای پیوندسازی بوده تا در صورت شکست در انتخابات، طرح تقب در انتخابات را مطرح کنند.

در همین رابطه، وب‌سایت عبری زبان ه‌آرتس نوشت: در کلیدی که در روزهای اخیر واپارل شده، از آرشوی پخش شب انتخابات اخبار ۱۴ در سال ۲۰۲۲ چیزی منتشر می‌شود که در آن شنیده می‌شود وزیر یوآ کیش ادعای تقلب می‌کند. او آن زمان گفت، من از اینجا به رئیس کمیته مرکزی انتخابات می‌گویم که ما ده‌ها مورد مستند از تقلب داریم، مواردی از آسیب زدن به جریان رای‌گیری در شعب انتخاباتی در مناطق عربی، آنها همین الان در حال جعل نتایج هستند. جلوی این اقدامات را بگیرید. چند دقیقه بعد از این حرف‌ها،

علی الزیدی، نخست‌وزیر عراق، در قبال ایران سیاستی نه چندان دوستانه را در پیش گرفته است و در مواجهه با ایران کاملا مطیع و آلت دست دولت تروبیستی آمریکا است. تمام نخست‌وزیران عراق طی سال‌های اخیر، پس از انتصاب، اولین سفر خارجی خود را به ایران انجام دادند، حتی مصطفی کاظمی، نخست‌وزیر زانوویه‌دار با مقاومت هز ایران را به عنوان نخستین مقصد سفرهای خارجی خود برگزید اما علی الزیدی این سنت را شکر و در اولین سفر خارجی‌اش رهسپار واشنگتن شد تا به همگان بفهماند گوش به فرمان کاخ سفید است. ما باید بپذیریم که علی الزیدی، نخست‌وزیر عراق، مهره آمریکاست. الزیدی رسیدن به نخست‌وزیری عراق را مدیون آمریکا می‌داند. وی برای پیشبرد برنامه‌های خود باید حمایت صد درصدی آمریکا را داشته باشد. علی الزیدی از ابتدای نخست‌وزیری کاملا مطابق اراده آمریکا عمل کرده است. از چپش کابینه و طرح خلع سلاح مقاومت عراق تا مشارکت در تحریم هوایی و زمینی ایران. اما وی رخصوص نوع واکنش مردم عراق دچار خطای محاسباتی شده بود. این تحریم هوایی و زمینی هم به ضرر منافع مردم عراق است و هم منافع مردم ایران و اعتراض‌ها سرچاق را در پی داشته است. ایران نباید به مخالفت با تحریم‌ها، او را رانیزی که نتیجه جدی نداشته باشد، پسندد کند و نباید بگذارد این محاصره عادی شود. اگر این تحریم هوایی و زمینی توسط عراق علیه ایران تثبیت شود، دیگر هیچ بدقیقی برای آمریکا در عراق وجود نخواهد داشت. سوال این است که آیا عراق به ایات پنجاه‌ویکم عراق تبدیل شده است؟ اینچنانست که باید از ظرفیت مردم عراق علیه آمریکا استفاده کرد.

خیزش مردم عراق

تصمیم رابطه روز شنبه قبل خبر رسید که اهالی استان میسان عراق در اعتراض به هضم دولت الزیدی در بستن گذرگاه مرزی الشیب با همان چنابه، تجمع اعتراضی برگزار کرده و راه‌های دسترسی به شرکت‌های نفتی را مسدود کرده‌اند. دستگاه قضایی عراق در پی شکایت دفتر نخست‌وزیر این کشور، حکم جلب و بازداشت رئیس شورای استانی میسان را صادر کرد؛ تصمیمی قضایی که در واکنش به مخالفت صریح و با انسداد گذرگاه مرزی الشیب (هم‌مرز با چنابه ایران)، اولتیماتوم سه‌روزه به دولت مرکزی و تهدید به بستن جاده‌ها و آغاز نافرمانی مدنی اتخاذ شد. براساس متن کيفرخواست و سند رسمی دادگاه، این حکم در پی شکایت رسمی دفتر علی قالح الزیدی، نخست‌وزیر عراق، علیه مصطفی المحمداوی، رئیس شورای استانی میسان به مرحله اجرا در آمد!

آنچه واضح است، آن است که روابط فرهنگی و سیاسی عراق با ایران در سطوح گوناگون، متفاوت از سایر همسایگان است. پیشینه این روابط و کم‌ک‌های تهران به بغداد و اربیل، نیازی به یادآوری و بازگویی ندارد. بنابراین در هرگونه ادراک و در نهایت واکنش نسبت به اقدامات ضد ایرانی برخی کشورها، این نکته باید در نظر گرفته شود و بدیهی است که سطح توقع ایران از عراق باید بالاتر از سایر همسایگان باشد. برخی توجهیات از جمله سفر الزیدی به واشنگتن و ناگزیر بودن بغداد برای انسداد مرزی با

وقتی در لیکود هم‌فیدند پیروز قطعی هستند، این ادعا‌ها طوری ناپدید شدن که گویی هرگز وجود نداشته‌اند.

یک مقام ارشد در لیکود که در ساوکار انتخابات درگیر است، در این رابطه می‌گوید: سال ۲۰۲۲ یک تمرین مقدماتی برای انتخابات فعلی بود. او هم به ادعا‌های تقلب اشاره دارد و هم به چیزهای دیگر بر اساس اطلاعاتی که به‌ه‌آرتس رسیده، در هفته‌های اخیر تیم‌هایی در حزب لیکود سازوکاری ساخته‌اند که وظیفه‌اش نظارت بر رای‌گیری در شعب جامعه عرب ساکن اراضی اشغالی است. در کنار این، لیکود خود را برای سناریویی آماده می‌کند که طبق آن، پس از شکست این حزب و نتانیاهو، این گزاره نشریاد که انتخابات ردزیده شده است.

التماس بی‌بی به ترامپ

اما به گفته یک منبع آگاه آمریکایی و یک منبع اسرائیلی، نتانیاهو که در انتخابات روز سه‌شنبه برای بقای سیاسی خود جنگید، تا آخرین لحظه قبل از شروع انتخابات، از دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، درخواست کرده بود تا حمایت علنی بیشتری از کارزار انتخاباتی او به عمل آورد. آکسیوس در این رابطه نوشت: به گفته یک منبع آمریکایی، کاخ سفید تلاش‌های فشرده و اصرار نتانیاهو را نشانه‌ای از استیصال و حاکی از آن می‌داند که نخست‌وزیر اسرائیل به این نتیجه رسیده است که در رقابت‌های انتخاباتی عقب افتاده است.

ترامپ دو هفته پیش در مصاحبه‌ای با شبکه نیوزمکس گفته بود که برخی افراد در اسرائیل از او خواسته‌اند تا برای حمایت از نتانیاهو وارد عمل شود. منبع آمریکایی اظهار کرد که نتانیاهو در سه روز گذشته دو بار با ترامپ گفت‌وگو کرده و از او خواسته است تا حمایت خود را که هفته گذشته در پستی در شبکه اجتماعی تروث سوشال ابرار کرده بود، تقویت و تشدید کند. این منبع افزود که نتانیاهو حتی متن‌های پیشنهادی برای بیانیه‌های حمایتی بیشتر ارائه کرده است. یک منبع اسرائیلی که از تلاش‌های نتانیاهو مطلع است، گفت که نخست‌وزیر اسرائیل پیشنهاد داده بود ترامپ با خبرنگاران اسرائیلی تماس‌هایی برقرار کند تا حمایت بیشتری از او صورت دهد.

به دنبال این تقلا، ه‌عصریک‌شنبه، ترامپ بیانیه دیگری در حمایت از نتانیاهو منتشر کرد و از اسرائیلی‌ها خواست به او رای دهند؛ دلیل اصلی این حمایت، مواضع تند و سرسختانه نتانیاهو در قبال ایران عنوان شده است. ترامپ در شبکه اجتماعی تروث سوشال نوشت: همان‌طور که همه، از جمله دشمنان می‌دانند، من و بی‌بی نتانیاهو در مسیر پیروزی‌های مشترک، رابطه فوق‌العاده‌ای داشته‌ایم. وقتی پای صندوق‌های رای می‌رویید، لطفا به یاد داشته باشید که بی‌بی یک نخست‌وزیر جنگجوی برجسته بوده است! او افزود، دیگر نباید شعار مرا بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل در جهان شنیده شود و

الزیدی باید به مشارکت در توطئه ضد ایرانی آمریکا، پایان دهد

خطای محاسباتی آقای نخست‌وزیر

ایران، پذیرفتنی به نظر نمی‌رسد. هم‌اکنون این واقعیت قابل مشاهده است که برخی کشورها از جمله ترکیه و با وجود اخباری مبنی بر اعلام ممنوعیت پرواز، همچنان اقدامی عملی انجام نده‌اند و پروازهای ایران در فرودگاه استانبول طبق روال در حال انجام است. عراق طی سال‌های اخیر یکی از سه مقصد اصلی صادرات کالای ایرانی بوده و از این منظر برای تجارت خارجی کشور، اهمیتی حیاتی دارد. هرگونه اقدام در راستای انسداد مرزی دو کشور، نه تنها چالشی برای روابط تجاری محسوب می‌شود، بلکه می‌تواند مناسبات سیاسی و اقتصادی دو کشور را با اختلال گسترده و حتی کامل مواجه سازد.

پادگان‌سازی دیپلماتیک آمریکا در عراق

یکی دیگر از خوش‌رغص‌های الزیدی برای آمریکا، تلاش او برای خلع سلاح مقاومت عراق بوده است. چندی پیش، با تبلیغات فراوان، ارتش آمریکا از عراق خارج شد اما سفارت آنها در بغداد با پنج هزار پرسنل و کنسولگری آنها در اربیل با دو هزار و ۵۰۰ پرسنل در حال فعالیت هستند و این سوای نیروهای عملیات ویژه‌ای است که مسئول حفظ امنیت این دو مقر آمریکایی هستند. به بیان دیگر خروجی در کار نیست، فقط آمریکایی‌ها، الزیدی را به ثمن بخش مکلف به خلع سلاح مقاومت عراق کرده‌اند. واشنگتن با هیا‌هوی رسانه‌ای، خروج نظامیان خود از خاک عراق را جشن گرفت، غافل از آنکه پادگان‌ها تخلیه شدن تا پادگان‌سازی دیپلماتیک با ارتش سایه و تجهیزات مدرن جایگزین شود؛ اشغالی که تنها از یونیفرم رزمی به کت وشلوار سفارت نشینی تغییرشکل داده است. در این زمینه نیز علی الزیدی کاملاً در پارل آمریکا بازی کرد.

پس از دخالت مستقیم آمریکا در عراق و مخالفت با نخست‌وزیری نوری مالکی، علی الزیدی به این سمت انتخاب شد. وی چند روز پس از جلوس برکسی نخست‌وزیری عراق در مصاحبه اختصاصی با هادلی کامبل، مجری آمریکایی قول داد روزی ۵۰۰ هزار

شنیده هم نخواهد شد. برای مقام نخست‌وزیری به بی‌بی نتانیاهو رای دهید، ما باید کاری را که آغاز کرده‌ایم، به سرانجام برسانیم!

این اعلام حمایت پس از هفته‌ها تردید اعلام شد. ترامپ حتی تا آنجا پیش رفت که تلویح‌گفت شکست نتانیاهو می‌تواند پیامد‌هایی برای روابط ایالات متحده و اسرائیل به همراه داشته باشد. ترامپ هرگز با نخست‌وزیری در اسرائیل به جز نتانیاهو کار نکرده و شخصا هیچ‌یک از دیگر نامزدها را نمی‌شناسد. این دورا‌بطه‌ای نزدیک، اما اغلب پرفراز و نشیب با یکدیگر داشته‌اند.

گزارش‌ها از تخلفات انتخاباتی در اراضی اشغالی

در پی انتشار گزارش‌هایی مبنی بر پنهان‌سازی و مفقود شدن برگه‌های رای، جنبش عیمق یسرائیل با ارسال نامه‌ای رسمی به کمیسیون مرکزی انتخابات این رژیم، خواستار رسیدگی به تخلفات صورت گرفته در شعب اخذ رای شد. جنبش عیمق یسرائیل در پی گزارش‌هایی درباره تصاددای از صندوق‌های رای که در آنها رای‌دهندگان وابسته به این جنبش اعلام کرده‌اند برگه‌های رای حاوی نام عیمق یسرائیل وجود نداشته است، نامه‌ای به کمیته مرکزی انتخابات ارسال کرد.

همچنین گزارش‌هایی درباره صندوق‌های رای، چه نظامی و چه غیرنظامی، به مقراین جنبش رسیده است که در آنها برگه‌های رای عیمق یسرائیل را وارونه کرده بودند تا چنین به نظر برسد که این برگه‌ها سفید هستند. مایه‌ای از صندوق‌های رای، گزارشی به مقر جنبش رسیده است مبنی بر اینکه رای‌دهنده‌ای تلاش کرده بود تمام برگه‌های رای عیمق یسرائیل را از صندوق رای خارج کند و با خود ببرد.

صهیونیست‌های اشغالگر صبح روز سه‌شنبه، ۲۷ اکتبر، برای انتخاب بیست‌وششمین دوره کنست، این صندوق‌های رای را چالشی یعنی بیش از ۱۸۲ میلیون بشکه در سال و بیش نسل‌کشی اسرائیل علیه فلسطینیان در غزه و جنگ این رژیم علیه لبنان و محور مقاومت است. شعب اخذ رای در اراضی اشغالی از صبح روز سه‌شنبه کار خود را آغاز کردند تا بیش از هفت میلیون واجد شرایط در این دور از انتخابات، ۱۲۰ نماینده مجلس یا همان کنست را انتخاب کنند. این ۱۲ هزار صندوق رای در مناطق مختلف سرزمین‌های اشغالی مستقر شده است.

در همین ارتباط، خانواده نظامیان به هلاکت رسیده در نوار غزه با تجمع در تل‌آویو از شهرک نشینان خواستند به نتانیاهو و افرادی که حاضر به قبول مسئولیت شکست هفت اکتبر نبوده و واقعیت‌ها را می‌خواهند مخفی نگه دارند، رای ندهند. به عقیده این خانواده‌ها، آنها با فریب‌کاری می‌خواهند اینگونه وانمود کنند که شرایط به حالت طبیعی باگشته است و با فریب بگویند همان کابینه شکست خورده قبل را با هم ز می‌شود انتخاب کرد.

الزیدی باید به مشارکت در توطئه ضد ایرانی آمریکا، پایان دهد

خطای محاسباتی آقای نخست‌وزیر

بشکه نفت برای جبران کمبود ذخایر استراتژیک آمریکا تولید کند و اگر او یک مخالفت کرد، از آن خارج شود. این میزان تولید یعنی بیش از ۱۸۲ میلیون بشکه در سال و بیش از ۱۲ تریلیون دلار درآمد. پولی که آمریکا اجازه نمی‌دهد دست کشوری بماند و البته پول نفت عراق در بانک‌های آمریکا و با اجازه او خرج می‌شود. علی الزیدی همچنین قول خلع سلاح مقاومت عراق را نیز به آمریکایی‌ها داد.

توطئه ضد امنیتی واشنگتن

خلع سلاح مقاومت عراق، یک نقشه خطرناک آمریکایی است و در صورت تحقق، کیان امنیت ملی عراق را تهدید و تعدید خواهد کرد. تحولات امنیتی و سیاسی عراق پس از شکست داعش، این کشور را با چالشی عمیق‌تر مواجه کرده است که ریشه‌های آن صرفاً در میدان نظامی قابل فهم نیست. ظهور داعش در سال ۲۰۱۴ و فروپاشی بخش‌هایی از ساختار امنیتی عراق، ضرورت شکل‌گیری و فعال شدن نیروهای مسلح مردمی را برای مقابله با تهدید تروریسم برجسته کرد و در ادامه، نیروهای مقاومت مردمی با همان حشدالشعبی به یکی از موفقه‌های مهم معادله امنیتی عراق تبدیل شدند. با پایان مرحله اصلی نبرد با داعش، اگرچه تهدید تروریسم در شکل سابق آن کاهش یافت، اما مسئله جایگاه نیروهای مسلح خارج از ساختار متعارف ارتش و نیروهای امنیتی همچنان باقی ماند. به همین دلیل، مسئله سلاح در عراق پسدادعش صرفاً به این پرسش محدود نیست که چه اقدامی در راه قرار دارد؛ بلکه به پرسش بنیادی‌تری درباره نسبت میان دولت، حاکمیت، نیروهای مقاومت و انحصار ابزار قهر مربوط می‌شود.

از این منظر، خلع سلاح مقاومت را نمی‌توان صرفاً یک اقدام نظامی یا امنیتی تلقی کرد؛ چرا که بخشی از این گروه‌ها دارای نمایندگی و نفوذ سیاسی هستند و در شکل‌گیری معادلات قدرت عراق نیز نقش داشته‌اند. بنابراین هرگونه تلاش برای تغییر وضعیت موجود، علاوه بر پیامدهای امنیتی، می‌تواند توازن سیاسی داخلی، رابطه میان گروه‌های شیعی و دولت مرکزی و حتی مناسبات عراق با بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را تحت تأثیر قرار دهد. به بیان دیگر، مسئله اصلی صرفاً تحویل سلاح نیست؛ بلکه چگونگی بازتعریف رابطه نیروهای مقاومت با دولت عراق و تعیین حدود نقش آنها در نظم سیاسی، امنیتی جدید این کشور است.

این مسئله در ماه‌های اخیر، تحت تأثیر فشارهای خارجی و به‌ویژه فشار آمریکا بر بغداد برای مهار فعالیت گروه‌های مسلح، وارد مرحله تازه‌ای شده است. دولت عراق نیز با تأکید بر ضرورت قرار گرفتن سلاح تحت کنترل دولت، تلاش کرده است این موضوع را در چارچوب حاکمیت ملی و منافع عراق دنبال کند. در چنین شرایطی، عراق در برابر یک دوگانه حساس قرار گرفته است: از یک سو، دولت برای تثبیت حاکمیت خود ناگزیر از حرکت به سمت انحصار ابزار قهر و جلوگیری از فعالیت مسلحانه خارج از چارچوب دولت است و از سوی دیگر، اجرای شتاب‌زده و تقابلی این سیاست می‌تواند به رویارویی با بخشی از نیروهای قدرتمند سیاسی، امنیتی و ایجاد بی‌ثباتی جدید در کشور منجر شود.

رایزنی‌های دیپلماتیک ادامه دارد

تهران، مرکز ثقل امنیت منطقه

بدر عبد‌العاطی، وزیر امور خارجه مصر صبح روز سه‌شنبه پنج آبان با سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به صورت تلفنی گفت‌وگو کرد. طرفین در این تماس تلفنی ضمن مرور آخرین تحولات منطقه‌ای در ضرورت رایزنی‌های سیاسی و دیپلماتیک برای حفظ ثبات در منطقه تأکید کردند.

همچنین وزیر امور خارجه کشورمان و ایمن الصفدی، معاون نخست‌وزیر و وزیر خارجه اردن، صبح روز سه‌شنبه در یک تماس تلفنی، درباره تحولات منطقه تبادل نظر کردند. وزرای امور خارجه دو کشور بر اهمیت بهره‌گیری از دیپلماسی و تداوم رایزنی‌های سیاسی برای صیانت از صلح و ثبات منطقه تأکید کردند.

شایان ذکر است در روز دوشنبه، تهران میزبان مقامات امنیتی سه کشور ترکیه، عربستان و پاکستان بود. سفر مقامات امنیتی سعودی، ترکیه و پاکستان به تهران به معنای چرخش محور امنیت و ژئوپلتیک منطقه‌ای از نظم تحمیلی واشنگتن به سمت معماری درون‌رای تهران تفسیر شد. پس از این نشست، کارشناسان اذعان کردند که ما به پایان عصر مداخله‌گری آمریکا در خاورمیانه رسیده‌ایم و تهران، مرکز ثقل جدید امنیت منطقه است.

بررسی پیامدهای شکست متحد آمریکا

در انتخابات برزیل

افتضاح ترامپ در آمازون

انتخاب مجدد لویژا ایناسیو لولا داسیلوا برای چهارمین دوره غیرمتوالی ریاست جمهوری برزیل، ضمن تقویت جایگاه چین در روابط با مهم‌ترین متحده خود در آمریکای لاتین، موقعیت برازیلیا را به عنوان یکی از بازیگران کلیدی رقابت راهبردی میان واشنگتن و پکن تحکیم می‌کند؛ رقابتی که با توجه به برخورداری برزیل از دومین ذخایر بزرگ عناصر خاکی کمیاب در جهان، ابعاد اقتصادی و ژئوپلتیکی مهمی دارد.

روزنامه ساوت چاینا مورنینگ پست، با اشاره به پیامدهای انتخاب مجدد لولا برای روابط چین و برزیل و بازار عناصر خاکی کمیاب گزارش داد که پیروزی این سیاستمدار ۸۰ ساله با استقبال مقام‌های چینی مواجه شده است. گوئو جیاکون، سخنگوی وزارت امور خارجه چین، در واکنش به این امر اعلام کرد که پکن آماده همکاری با این قدرت بزرگ آمریکای جنوبی است تا به پیشبرد ساخت جامعه‌ای با آینده مشترک میان چین و برزیل ادامه دهد. در همین حال، کارشناسان معتقدند تداوم حضور رهبری با تجربه و پایبند به سیاست عدم هم‌سوئی با آمریکا در برزیل، که بزرگ‌ترین شریک تجاری چین در منطقه آمریکای لاتین و کارائیب به شمار می‌رود، در راستای منافع پکن خواهد بود. بر اساس داده‌های دیوان عالی انتخابات برزیل، لولا در دوردوم انتخابات در مجموع ۶۶ میلیون و ۲۵۶ هزار و ۲۲۲ رای، معادل ۵۲ درصد آرای معتبر را به دست آورد؛ در حالی که رقیب او، فلاویو بولسونارو، نامزد راست افراطی حزب لیبرال و وابسته به آمریکا، ۵۹ میلیون و ۸۲۶ هزار و ۴۱ رای، معادل ۴۸ درصد آرا را کسب کرد.

خشم ترامپ از باخت بولسونارو

اما دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در جمع خبرنگاران درباره انتخابات ریاست جمهوری برزیل مدعی شد، از نظر من، وضعیت وحشتناک به نظر می‌رسید. راست‌رسان را بخواهید، شبیه یک انتخابات دستکاری شده دیگر بود. رئیس‌جمهوری آمریکا ادعا کرد، من از هیچ‌یک از طرف‌ها حمایت نکردم، اما آنچه دیده می‌شد، تصویر بسیار بدی بود. من انتخابات را تماشا کردم؛ بسیار قاسد و بسیار افتضاح به نظر می‌رسید.

ترامپ در پاسخ به اینکه آیا می‌خواهید در مورد انتخابات برزیل اقدامی انجام دهید؟ گفت، من برزیل را اداره نمی‌کنم؛ من ایالات متحده را اداره می‌کنم. لولا را دوست دارم و با او خیلی خوب کنار می‌آیم اما آن تعدید مهلت، بسیار عجیب بود.

لویژا ایناسیو لولا داسیلوا در روز ۲۵ اکتبر ۲۰۲۶ برابر با چهارم آبان توانست برای بار چهارم به ریاست جمهوری برزیل انتخاب شود. این انتخاب شوکی برسپهر سیاسی در حال تغییر آمریکای لاتین بود که شاهد قدرت گرفتن روز افزون جریان راست افراطی و عمدتاً با حمایت ایالات متحده بود.

پیروزی لولا در انتخابات ریاست جمهوری برزیل در شرایطی رقم خورد که اختلافات او با دونالد ترامپ بر سر تعرفه‌های تجاری، مداخله واشنگتن در امور داخلی کشورهای آمریکای لاتین و جنگ علیه ایران ادامه دارد. تأکید لولا بر حاکمیت ملی، گسترش روابط با چین و حمایت از بریکس، از محورهای اصلی اختلاف رویکرد دو رئیس‌جمهور درباره نظم جهانی و نقش آمریکا در عرصه بین‌المللی است. این پیروزی در حالی رخ داده است که دولت دونالد ترامپ در دوره دوم ریاست‌جمهوری خود طی ۹ ماه نخست، بیش از بسیاری از دولت‌های پیشین آمریکا از هر دو حزب، از زمان پایان جنگ سرد به نهم‌کره غربی توجه کرده است. این توجه از گماشتن مارکو رابویو، وزیر امور خارجه ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا را از موضع‌های سیاستمداران راستگرا و ریاپش نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهوری پیشین ونزوئلا را دربر می‌گیرد.

لولا در طول کارزار انتخاباتی خود، بر موضوع حاکمیت ملی تأکید کرده و بارها ارتباط خانواده فلاویو بولسونارو رقیب انتخاباتی با دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا را از منافع ملی و اقتصاد قرار داده بود؛ ارتباطی که پس از اعمال تعرفه‌های آمریکا علیه برزیل با هدف اختلال در روند محاکمه رئیس‌جمهوری پیشین ژائیر بولسونارو به دلیل تلاش برای کودتا، شکل برجسته‌تری به خود گرفته است. این محاکمه در نهایت به محکومیت بولسونارو بر حسب تعزیمات، وی بیشتر در کمپین انتخاباتی خود عنوان کرده بود، مسئله این است که مشخص کنیم چه نوع برزیلی می‌خواهیم؛ برزیلی که پرچم برزیل را بیوسد یا برزیلی که در برابر پرچم آمریکا خبردار بایستد؟

نقل چهارشنبه‌ها از آنها که ستون خیمه‌ها شدند پرواز جراح در آتش تجربیش

مرضیه کبان، خبرنگار: روایت بیست وسوم، مرثیه طبیعی است که سال‌ها مرهم بررنج بیماران می‌نهاد، اما دست پلید ترور جان او را در شلوغی پایتخت نشانه رفت؛ دکتر محمد حسین عزیزی، استاد و متخصص گوش و حلق و بینی که یک‌شنبه خونین در انفجار میدان تجریش به خاک و خون غلتید. مرد علم و پژوهش که دخترش فرسنگ‌ها دورتر د اغدار او شد و همسرش در سکوت مزار، میان قاب عکس‌های افتخار و جوانی دکتر، قامت خم کرد. صهیونیست‌ها گمان برده‌اند با ترور نجفکاب، نبض این دیار می‌ایستد، اما ریشه این درخت تناور خشک شدنی نیست.

تصدقت کردم تهران! احوال شما چطور است؟ سر سلامتی شما برقرار است ان‌شاءالله؟ روزگار غریبی شده، روزی نیست که چشم باز کنیم و سینه اداغی تازه مالا مال آتش شود. انگار دست روزگار ناف ما را با خون دل و تلواسه بریده. عصری هرچه کردم دستم پی نوشتن نرفت؛ اما دیدم اگر برای شما این چند کلمه را قلمی نکنم، نمی‌شود. چاره چیست جز پناه بردن به دامن شما که پیران اقلیم هستید و هزار بار از این تندبادها دیده‌اید و استوار سربا مانده‌اید؟ دستی که با کتاب و تیغ جراحی الفت دارد و سال‌ها عمر بر سر درمان درد خلق گذاشته است، چه به کینه باورت و تکه‌های آهن گذاخته؟ تهران! این صهیونیست‌های بدسرشت گمان برده‌اند اگر قله‌های علم این ملک را نشانه بگیرند، این قافله از رفتن بازمی‌ماند؛ زهی خیال باطل! حکایت امروز قصه دکتر محمد حسین عزیزی است؛ همان طبیب نامدار و دانشمند حبیب که عمری نام ایران را در محافل علمی بالا برد و عاقبت در همان میدان تجربیش شما، پای آن چنارهای کهسنال و در شلوغی ظهر یک‌شنبه، قربانی کینه‌گرگ‌های زمانه شد.

یک هفته تمام گذشت تا خاک، بیکر نفیج او را در آغوش بگیرد. وقتی مزارش را آماده می‌کردند، دل سنگ آب می‌شد. همسر با و فاشی یک گوشه کتر کرده بود؛ زنی که عمری شریک روزهای شب‌بیداری و تحقیق و درمان دکتر بود. چنان نای صحبت از تنش رخت بر بسته بود که گویی سال‌هاست لب به کلام نگشوده. دخترش کجاست تهران جان؟ دخترش فرسنگ‌ها دور از این خاک، در غربت مانده و دستش کوتاه از لمس تابوت پدر. تصورش را نکند؛ پدری که فخر این دیار بود در خاک آرام گیرد و دختر، چشم انتظار و اشک‌ریزان، حتی نتواند مشتی خاک بر بالین پدر بریزد. این داغ غربت، نمک بر جراحت سینه می‌باشد.

دور تا دور مزارش را با عکس‌ها پر کرده بودند؛ هر قاب، نقلی جداگانه از یک عمر معاجلت بی‌بها و داشت. یکی عکس جوانی‌اش بود؛ همان روزهایی که با شور و شوق روی نیمکت دانشگاه نشست تا درد این مردم را دوا کند. قایم دیگر او را ایستاده پشت تریبون‌های بین‌المللی نشان می‌داد، در اوج درخشش و سرافرازی. وقتی جوایز بزرگ علمی را به نام ایران ثبت می‌کرد، دستی که می‌توانست جان بخشد و نغمه زندگی در گوش کودکان جاری سازد، هدف موشک و انفجار کور قرار گرفت. دشمن حقیر فکر می‌کند با زدن این ستاره‌ها، آسمان این خاک قیرگون می‌شود؛ نمی‌دانند این درخت تناور با هر خونی که به پایش ریخته شود، ریشه دارتر و سرکش‌تر خواهد شد. تهران جان! شما که مشروطه و نهضت ملی و موشک باران سال‌ها دورا دیده‌اید؛ فرامی‌باید این نجیب‌تر و غورتر از این مردم زیر سقف این فلک پودر می‌شود؟ مگر نه اینکه هر نخبه این خاک وقتی بر سکوی افتخار می‌ایستد، دلش برای خاک کشور برمی‌کشد؟ دکتر عزیزی می‌توانست مثل خیلی‌ها بار سفر ببیند و در عاقبت زندگی کند، اما ماند؛ پای این مطب‌ها، پای بیماران، پای همین خاک ماند تا ثابت کند عهد فرزند با مادر شکستی نیست. گفته بودم خدمت‌تان که؛ این جماعت عیال الله هستند؛ پس شک به دلتان راه ندهید که دلی که از دست این ظلم جهانی بسوزد، دودمان ظالم را بر باد می‌دهد.

شما را به خدا ببینید! وسط تابستان داغ ۴۰۴، چه قصه پر غصه‌ای پیش پایمان گشود. چرا ساکت شده‌اید؟ بگذارید صورت شما را نگاه کنم؛ خاکم به سر، دوباره قطره‌های زلال از گوشه چشمان شما چکید؟ برای طبیب وطن گریه می‌کنید؟ برای آن دختر جانمند در غربت اشک می‌ریزید؟ ای لال بمیرم من که با این سیاه‌مهرها، شانه تحیف شما را به لرزه انداختم! گریه نکنید هر چند داغ سنگین است و جای خالی او در راهروهای بیمارستان و تالارهای دانشگاه آید درد می‌کند، اما عزت این خاک مو بر نمی‌دارد.

دشمن اگر صد بار دیگر در کوچه‌ها و میدان‌های شما آتش بسوزاند، باز هم این جوانان راه را بهتر از پیش خواهند گرفت. علم با ترور خاموش نمی‌شود تهران جان؛ قلم و چراغ معرفت دست به دست می‌شود. بیکر مطهر دکتر عزیزی در سینه خاک شما آرام گرفت. اما نام بلند او تا ایران پا برجاست بر تارک طبابت این مریز بوم خواهد درخشید. کاغذ بیش از این تاب این همه سوختن ندارد؛ روح پرفتوحش شاد و سایه ترش شما بر سر ما مستدام باد.

کودکی که تصویر قهرمان خود را روی جعبه خوراکی، دفتر مشق و پرده نقره‌ای نبیند، پناهگاه ذهن خود را در دنیای ساختگی دیگران جست و جو می‌کند. سال‌ها سیمای ما اسیر باورهای نادرست درباره هنر پویانمایی بود و آن را ابزاری حاشیه‌ای و صرفاً برای سرگرمی کودکان قلمداد می‌کرد. اکنون که موج نو انیمیشن ایران رکوردهای فروش را در هم شکسته و بازار را شگفت‌زده کرده است، با پرسشی ژرف‌تر و حیاتی‌تر روبه‌رو هستیم؛ چرا با وجود جهش چشمگیر در فرم و تکنیک، در خلق اسطوره‌های ملموس و ماندگار عقب مانده‌ایم؟ چگونه انیمیشن توانایی تبدیل شدن به سلاح نرم، موثر و بدون مرز در پویانمایی مفهوم مقاومت و هویت اصیل ملی را دارد؟ این یادداشت کندو کاوی در مسیر عبور از نقاشی‌های متحرک ساده به سوی خلق سفیران زنده تمدنی است که مرزها را بدون گذرنامه پشت سرمی‌گذارند.

جهان تصویر دیگر تنها ابزار پرکردن ساعت‌های فراغت به شمار نمی‌رود، بلکه اتاق فرمان جهان‌بینی و ساختار فکری نسل فردا است. سالیان دراز به انیمیشن به چشم دستگرمی، تفنن یا محصولی درجه دوم نگریسته می‌شد. غافل از آنکه امپراتوری‌های بزرگ رسانه‌ای دقیقاً با همین فریم‌های شاد و به‌ظاهر ساده، باورها، ارزش‌ها و حتی الگوهای رفتاری و سیاسی خود را در ناخودآگاه کودکان و نوجوانان دنیا حک کرده‌اند. یک فریم انیمیشن گاهی نفوذی عمیق‌تر از ده‌ها کتاب قطور و صدها سخنرانی رسمی بر جای می‌گذارد. ذهن کودک در برابر خطابه گارد دفاعی دارد اما در برابر جادوی رنگ، حرکت و موسیقی به طور کامل خلع سلاح می‌شود.

در چند سال اخیر، ورق در عرصه پویانمایی ایران به سود خلاقیت و دانش فنی برگشته است. دیگر از آن تصاویر تخت، کم‌حرکت و کارهای آماتوری دهه‌های قبل خبری نیست. نسل جدیدی از جوانان متخصص، خلاق و با انگیزه وارد میدان شده‌اند که مرزهای انیمیشن سه بعدی و جلوه‌های رایانه‌ای را جابه‌جا کرده‌اند. اگران چند اثر سیمایی بلند در سال‌های اخیر و صف‌های طولانی خانواده‌ها در ورودی سالن‌ها، این واقعیت را ثابت کرد که مخاطب ایرانی شیفته قصه خوب و تصویر باکیفیت است. برپایه آمار منتشرشده، «چه زنگ، در سال ۱۴۰۲ با نزدیک دو میلیون تماشاگر رکورد تازه‌ای بر جای گذاشت و در سال‌های پس از آن، آثاری چون «بعی قهرمان» و «بوزه، نیزه‌ریک بیش از یک و نیم میلیون تماشاگر را به سالن‌ها کشاندند؛ «پسر دلفینی»، حتی در روسیه در بیش از دو هزار سالن اکران شد و در دو هفته حدود یک و هفت‌دهم میلیون دلار فروش داشت. این جهش بصری ثابت کرد ما در حوزه تسلط بر نرم‌افزار، متحرک‌سازی، رندر، نورپردازی و کارگردانی توان رقابت در مقیاس جهانی را داریم، اما درست در لحظه سرمستی از این جهش فنی، خلأ عمیق‌تری خودنمایی می‌کند.

چرا در ساخت قهرمان ماندگار لنگ می‌زنیم؟

میان تکنیک ممتاز تا جادوانگی یک کاراکتر، فاصله‌ای به اندازه ابدیت وجود دارد. پرسش تلخ این است که چرا کاراکترهای بومی ما با وجود فروش بالای فیلم‌ها، در سالن سینما جا می‌ماند و همراه تماشاگر به خانه نمی‌آیند؟ چرا کم‌دها، اتاق‌ها و نوشت افزار فرزندان ما هنوز در تسخیر شخصیت‌های هالیوود است؟

ریشه این ناتوانی را باید در اتاق‌های نگارش و نگاه شعارمحور به شخصیت پردازی جست‌وجو کرد. در انیمیشن‌های ماندگار جهان، کاراکترها از نقص‌های انسانی تهی نیستند. آنها دچار ترس، حسادت، خودخواهی، تردید و اشتباه می‌شوند. کودک با دیدن این نقص‌ها با شخصیت همذات‌پنداری می‌کند، زیرا آینه‌ای از ضعف‌های درون خود را در او می‌بیند. هنگامی که قهرمان در روند داستان با تنگنه روبرو، فداکاری و کمک دیگران بر نقطه‌ضعف خود غلبه می‌یابد، رشد شخصیتی رخ می‌دهد و ماندگار می‌شود. داستانی با مارا بسیاری از پروژه‌ها کاراکترهایی خلق کرده‌ایم که از همان ابتدا در جایگاه قهرمان بی نقص نشسته‌اند، آنها کمتر اشتباه می‌کنند، کمتر می‌لرزند و پیش از آنکه تماشاگر با آنها همراه شود، وارد میدان پند دادن شده‌اند. چنین شخصیتی دیر پا زود از تماشاگر فاصله می‌گیرد. زیرا کودک امروز با هوش و آشنا با زبان تصویر است و همراهی با کسی تجربه می‌کند که مانند خودش تردید دارد، زمین می‌خورد و دوباره برمی‌خیزد. تا زمانی که اجازه ندهیم قهرمانان بومی ما گاهی شکست را از نزدیک ببینند و مسیر رشد خود را با اشتباه‌های شان بسازند، هیچ اسطوره‌ای متولد نخواهد شد.

نردبان هویت و زبان بدون مرز مقاومت

انیمیشن بر خلاف سیمای رئال با موانع زبان و جغرافیا دست و پنجه نرم نمی‌کند. نقاشی متحرک به دلیل اتکا نر نمادها و زبان بدن، جهانی‌ترین ابزار بیان مفاهیم است. یک کودک در آمریکای لاتین یا شرق آسیا شاید با بافت سنتی یک فیلم داستانی در مواجهه با این ارتباط بگردد، اما به آسانی با خنده، ترس‌ها و دل‌آوری‌های یک کاراکتر کارتونی مانوس می‌شود.

در زمانی که جنگ‌ها از جبهه‌های نظامی به سترگ‌های ادراکی کوچ کرده‌اند، حفظ هویت و روایت حقیقت، عین مقاومت است. مفهوم مقاومت در انیمیشن نباید به نمایش ادوات جنگی و تکرار کلیشه‌های خاک‌ریز محدود بماند. مقاومت یعنی با فاشی‌بر کرامت انسان، عدالت‌خواهی، پاسداری از خانه و کاشانه در برابر تاریکی و دفاع از حقیقت. این مفاهیم خصلت مشترک تمام انبای بشر هستند. اگر توانستیم روایت مطلوبیت یک کودک، ویرانی یک خانه یا اراده پولادین یک ملت را در چارچوبی انسانی، پرکشش و سرشار از عاطفه تصویر کنیم، جهان در برابر آن سر تعظیم فرود می‌آورد. مقاومت وقتی در فرم

هنر پویانمایی چگونه مرزهای خیال را فتح می‌کند؟

رستاخیز قهرمانان گمشده

جذاب هنری جاری شود، قلب‌ها را با فارغ از مرزهای جغرافیایی تسخیر می‌کند.

گنج پنهان روایت‌های بومی

ما روی اقیانوسی بی‌پایان از اساطیر، افسانه‌ها، حماسه‌های کهن و داستان‌های شگفت‌انگیز تاریخی نشسته‌ایم اما در ویرتین فرهنگی خود دست به دامن الگوهای فرسوده دیگران شده‌ایم. شاهنامه، متون کهن پهلوانی، داستان‌های کهن عرفانی و حوادث شگفت‌انگیز تاریخ معاصر، مملو از کهن‌الگوها و جدابیت‌های بصری است که استودیوهای غربی برای دست یافتن به گوشه‌ای از آنها داستان‌های خیالی، سرهم می‌کنند.

چرا دیو سپید، رستم، آرش، گردآفرید و سیاوش نباید در قالب جهان‌های نوین بصری با طراحی‌های امروزی جان بگیرند؟ در تاریخ معاصر، صدها چهره نامدار دانشمند و مدافع وطن وجود دارند که روایت زندگی هر یک از آنان ظرفیت آن را دارد که به یک مجموعه داستانی و تجاری بزرگ و شناخته‌شده در سطح بین‌الملل بدل شود. مشکل اینجااست که ما این گنجینه‌ها را یا دست‌نخورده گذاشته‌ایم یا چنان روایت‌شان کرده‌ایم که شور و کشش دراماتیک‌شان از میان رفته است. هنرمند انیماتور باید آزادی عمل داشته باشد تا این میراث گرانبها را با نیازهای شناختی و زیبایی‌شناختی کودک قرن بیست و یکم بازآفرینی کند.

طلسم ناکامی زنجیره ارزش در صنایع سرگرمی

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های اقتصاد فرهنگ در کشور، جزیره‌ای عمل کردن بخش‌های گوناگون است. در ادبیات اقتصادی روز، فیلم فقط توک کوچ به حساب می‌آید. بخش اصلی سودآوری و تثبیت فرهنگی از طریق زنجیره ارزش رقم می‌خورد؛ یعنی همان جایی که قهرمان داستان از پرده سینما بیرون می‌آید و به شکل اسباب‌بازی، لباس، دفتر مشق و بازی رایانه‌ای وارد زندگی روزمره کودکان می‌شود. کارتون نمایش داده می‌شود تا زمینه حضور فیزیکی کاراکتر در زندگی مخاطب فراهم شود.

کودک پس از خروج از سالن اکران، مایل است قهرمان داستان را در دست بگیرد، لباس او را بپوشد، بازی ویدئویی او را تجربه کند و اتاق خواب خود را با نشانه‌های او بپاراید. در کشور ما، این زنجیره از ابتدا گسسته طراحی شده است. تهیه‌کننده تمام سرمایه و تمرکز خود را صرف تولید فیلم می‌کند و پس از اتمام دوره اکران، کاراکتر به فراموشی سپرده می‌شود. صنعت اسباب‌بازی، نوشت افزار، بازی‌سازی و تولید محتوای دیجیتال هیچ ارتباطی با استودیوهای انیمیشن ندارند. تا زمانی که این چرخه تجاری شکل نگیرد، نه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به درستی بازمی‌گردد و نه کاراکترها در حافظه جمعی نسل تازه ماندگار می‌شوند.

کرد، برای اینکه تولیدکنندگان به سمت تولید اسباب‌بازی برای کودکان با نیازهای ویژه بروند چند سازوکار لازم است از جمله؛ در نظر گرفتن معافیت‌های ویژه و مالیاتی و مشوق مالی، از جمله جبران هزینه‌های جانبی، تضمین خرید توسط نهادهای متولی، حمایت علمی، فنی و دانشگاهی، برگزاری رویدادها و جشنواره‌های تخصصی.

راهبردهای دگرگونی و رهایی از انفصال

برای خروج از این چرخه بسته و رسیدن به جایگاه شایسته در تراز جهانی، پیمودن چند مسیر ضروری است؛

نخست، تشکیل انجمن‌های فیلم‌نامه‌نویسی و قصه‌با حضور نویسندگان خلاق، روانشناسان کودک و جامعه‌شناسان. انیمیشن بدون قصه مستحکم، تنها نمایشی پرزرق و برق از تکنیک است که خیلی زود فراموش می‌شود. سرمایه‌گذاری باید پیش از ورود به فاز تولید بصری، روی کاغذ و پرورش ایده شکل گیرد.

دوم، اعتماد به اهل هنر در خلق قصه و شخصیت. نهادهای حامی باید نقش تسهیلگر و پشتیبان زیرساخت را بازی کنند و نگارش و آفرینش داستان را به دست خلاقان بسپارند؛ زیرا قهرمان باورپذیر و ماندگار تنها در فضایی رشد می‌کند که آزادی و اعتماد در آن جاری باشد.

سوم، راه‌اندازی شرکت‌های تخصصی برای تجاری‌سازی کاراکترها. ایجاد هماهنگی میان تولیدکنندگان صنعتی، بازاریابان و استودیوهای هنری پیش از آغاز مرحله ساخت فیلم، تضمین‌کننده حیات مادی و معنوی شخصیت‌ها در جامعه خواهد بود.

چهارم، چشم دوختن به بازارهای منطقه‌ای و جهانی از همان روز اول نگارش طرح. تولیدی که صرفاً با چشم انداز محدود درون مرزی کلید بخورد، از لحاظ اقتصادی نتواند به سود قابل توجهی برسد و در بازگشت سرمایه به موانع جدی روبه‌رو خواهد شد. جهان تشنه روایت‌های تازه و فرم‌های نوآورانه است و فرهنگ غنی ایرانی ظرفیت پاسخ به این عطش را در عالی‌ترین سطح داراست.

پایان روزگار تعارف و آغاز رستاخیز اسطوره‌ها

اکنون در نقطه‌ای تعیین‌کننده از تاریخ فرهنگ تصویری کشور قرار گرفته‌ایم. نسل تازه‌ای از هنرمندان ایرانی افق‌ات کرده‌اند در دشوارترین شرایط اقتصادی، با دست‌خالی و تکیه بر نبوغ و پشتکار، امکان آفرینش آثاری حیرت‌انگیز را دارند. گوردهای شکسته شده در گیشه‌ها نیاز به روشنایی دارند؛ ملت ایران، به ویژه کودکان و نوجوانان، مشتاق تماشای قصه‌های خود با بالاترین استانداردهای روز هستند.

روزگار تعارف و درنگ به سر آمده است. دنیای پیرامون با شتاب در حال شکل دهی به ادراک و ارزش‌های نسل آینده است. اگر امروز با شجاعت به سوی بازآفرینی اسطوره‌های اصل خود گام برداریم و زبان قدرتمند، نافذ و سحرانگیز هنر پویانمایی را برای انتقال مفاهیم مقاومت و هویت ملی به کار نبرندیم، فردا جز نظاره تسلیم ذهن و روان فرزندان این آب و خاک در برابر قهرمانان خیالی دیگران، چاره‌ای نخواهیم داشت. رستاخیز قهرمانان گمشده ما تنها یک انتخاب هنری نیست؛ بلکه ضرورتی هویتی، تمدنی و تاریخی برای زنده ماندن نام فرهنگ ایران در حافظه فردای جهان است.

لیلا بابایی، مدیرکل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای کانون پرورش فکری کودکان؛

صرفه اقتصادی پایین، مانع تولید اسباب‌بازی برای کودکان با نیازهای ویژه است

بابایی افزود، از جمله عوامل دیگری می‌توان به توسعه همکاری بین تولیدکنندگان و نهادهای دانشگاهی، معرفی درست مخاطبان این حوزه و ارتباط بین بخش خصوصی و ضرورت‌های این بخش، انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری و تشکیل کارگروه ویژه و تدوین قوانین حمایتی لازم‌الاجرا برای تشویق تولیدکنندگان اشاره کرد.

مدیرکل سرگرمی و بازی‌های رایانه‌ای کانون، با اشاره به اقدامات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمینه تولید بازی‌های ویژه این گروه از کودکان بیان کرد، کانون مراکز فراگیر دارد و به این حوزه نگاه ویژه‌ای دارد. در کانون، بازی‌موبایی برای کودکان ناشنوا ساخته شده و در کافه بازار عرضه شده است.

او، ادامه داد، همچنین یک بازی دیگر در حال تولید است که هوش هیجانی بچه‌ها را مد نظر قرار داده است. در رویداد بازی‌های جدی که با همکاری بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای برگزار می‌شود، این پروژه‌های موضوعی مورد توجه ویژه قرار دارند.

بابایی در حمایت از تولید و عرضه محصولات ویژه کودکان با نیازهای خاص گفت، در این حوزه شورای نظارت بر اسباب‌بازی نیز می‌تواند از طریق ثبت و معرفی محصولات، تأیید مناسب بودن آنها، استانداردسازی، تشویق تولیدکنندگان و معرفی این محصولات به بازار و خانواده‌ها کمک کند. البته اما این کار به تنهایی کافی نیست و باید با همکاری سایر نهاد‌های متولی مشوق‌های مالی، حمایت علمی و ترویجی مهیا شود.

لیلا بابایی، مدیرکل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای کانون پرورش فکری کودکان درباره علل کمبود تولید بازی ویدئویی و اسباب‌بازی برای کودکان با نیازهای ویژه گفت، در زمینه کمبود تولید اسباب‌بازی برای کودکان با نیاز ویژه مجموعه‌ای از موانع مطرح است؛ هزینه بالای تولید، کار کارشناسی سنگین، صرفه اقتصادی پایین برای بخش خصوصی، کمبود متخصص و طراح و مهم‌تر از همه جامعه مخاطب محدود، نابینا یا ناشنوا. تولیدکننده بخش خصوصی وقتی بازار و بازگشت سرمایه را مطمئن نمی‌بیند، وارد این حوزه نمی‌شود.

بابایی با تأکید بر ضرورت توجه ویژه به نیازهای کودکان دارای نیازهای خاص عنوان کرد، در حوزه اسباب‌بازی، برخی برای این باورند که همه اسباب‌بازی‌ها برای کودکان به‌طور عمومی قابل استفاده هستند، اما نگاه ویژه‌تر لازم است تا محصولی مختص کودکان با نیازهای خاص هم در سبد خرید خانواده‌ها قرار بگیرد. محصولاتی مثل «دست‌به‌دست» و «معمای جورچین» نگاه عمیق‌تری به این حوزه داشتند.

مدیرکل سرگرمی و بازی‌های رایانه‌ای کانون، با اشاره به ضرورت حمایت از تولیدکنندگان و طراحان اسباب‌بازی برای کودکان با نیازهای ویژه افزود، سازمان‌ها و نهادهای متولی ارائه خدمات و محصولات به این گروه از کودکان و نوجوانان باید با حمایت مالی و فنی، در اختیار قرار دادن امکانات، معرفی محصولات، اعطای جوایز مشارکت در فرآیند تولید، زمینه توسعه فعالیت در این حوزه را فراهم کنند. او، به لزوم مشوق‌هایی برای ترغیب تولیدکنندگان به فعالیت در این حوزه بیان

نیم‌نگاهی به دگرگونی زیست‌بوم صدا، سلیقه مخاطبان و آینده رسانه شنیداری پادکست در ایران

ماجرای رسانه‌ای که بدون تصویر پیروز شد

عصر، حوالی ساعت ۶، اگر در واگن‌های خط‌های شلوغ متروی تهران بایستید و به چهره‌ها نگاه کنید، یک تصویر تکرار شونده خواهید دید؛ سرباهایی که اندکی خم شده‌اند، چشم‌هایی خیره به نقطه‌ای نامعلوم و سیم‌ها یا هندزفری‌هایی که در گوش‌ها جا خوش کرده‌اند. این تصویر، استعاره‌ای تمام‌عیار از انسان امروز است؛ انسانی خسته از هجوم بی‌امان و فرساینده تصاویر متحرک، نورهای بلبورد‌ها و پیام‌های شبکه‌های اجتماعی که حالا تصمیم گرفته در میان همه‌هم روزمرگی، گوشه‌ای دنج برای خودش دست‌وپا کند. منظور ما از این سنگر نوساخته، پادکست، است؛ رسانه‌ای که برخلاف پیش‌بینی‌ها، توانست در عصر سرعت و تصویر، حق کلمه و لحن را پس بگیرد.

در دهه‌های پایانی قرن بیستم، نظریه‌پردازان ارتباطات گمان می‌کردند سرنوشت محتوم رسانه‌ها، حل شدن در نور و رنگ صفحه نمایش است. اما در کمتر از دو دهه، ورق برگشت. جهان احساس کرد به واسطه تماشای مداوم، دچار فرسودگی شناختی شده است. در چنین وضعیتی، صدا دوباره معجزه کرد. پادکست نه ادعای پرزرق‌وبرق سینما را دارد و نه شتاب زدگی شبکه‌های تصویرمحور را؛ بلکه گفت‌وگویی است که از مجرای باربک هندزفری مستقیماً به مرکز ادراک شنونده می‌رسد.

پناهگاهی در عصر خستگی چشم‌ها

آی‌را گلس (Ira Glass)، برنامه‌ساز برجسته و خالق پادکست نامدار آمریکایی «این زندگی آمریکایی» (This American Life)، در توصیف راز این پیوند عمیق جمله‌ای تامل‌برانگیز دارد؛ «صدا شاید ساده‌ترین رسانه به نظر برسد، اما در واقع تصویری‌ترین آنهاست؛ چرا که در جهان صوت، تصویرها را کارگردان نمی‌سازد، بلکه این تخیل خود شنونده است که زیباترین و دست‌اول‌ترین صحنه‌ها را خلق می‌کند».

نیک کوا (Nick Quah)، منتقد نام‌آشنای نشریه والچر (Vulture) و بنیان‌گذار خبرنامه تحلیلی «هات‌پاد»، در مقاله‌ای تفصیلی نشان می‌دهد که پادکست در جهان مدرن، از یک قالب رسانه‌ای ساده به یک آیین روزمره تبدیل شده است؛ فضایی برای بازپس‌گیری آرام‌های مرده، مثل زمان طرف شستن، دودیدن یا در ترفایک ماندن. پادکست‌ها فرهنگ شنیدن را که قرن‌ها پیش با سنت نقالی و رادیو زنده بود، بازتعریف کرده‌اند.

نقشه‌سرزمینی صدا در ایران

جامعه ایران نیز از این موج جهانی برکنار نماند. برآوردهای پژوهشی رسانه‌ای نشان می‌دهد امروز دست‌کم هشت تا ۱۰ میلیون ایرانی به‌طور منظم یا متناوب به پادکست گوش می‌سپارند. اما جغرافیای زیست‌بوم پادکست در ایران ویژگی‌های منحصره‌فردی دارد که آن را از مدل‌های غربی متمایز می‌کند. نخستین نکته، آرایش پلتفرمی مخاطبان است. در حالی که در جهان، اپل پادکستس و اسپاتیفای بازیگران اصلی‌اند، در ایران اپلیکیشن کست‌باکس (Castbox) به دلایل فنی و دسترسی آسان، به شکلی غریب و نامتوازن، میرزبان بیش از ۸۰ درصد از کل ترافیک شنوندگان فارسی است. در این میان، سکوهای بومی و داخلی نظیر

«شنوتو» و «ناملیک»، نیز سال‌ها ست چراغ این فضا را روشن نگه داشته‌اند. اما به دلیل تمرکز عادات مصرف مخاطبان بر پسترهای شناخته شده، همچنان در حال تلاش برای به دست آوردن سهم عادلانه خود از این بازار به سرعت در حال رشد هستند؛ مسئله‌ای که لزوم تدبیر دقیق در زیرساخت‌های فناوری ارتباطات کشور را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

در جست‌وجوی معنا؛ چه می‌شنویم؟

نگاهی به فهرست پرشنونده‌ترین پادکست‌های فارسی، آینه‌ای تمام‌نما از دغ‌غه‌های فکری و روانی طبقه متوسط جامعه ایرانی پیش چشم می‌گذارد. در صدر جدول، موضوعاتی چون «روان‌شناسی و خودیاری»، «تاریخ و تبارشناسی وقایع»، «روایت ادبی و خلاصه کتاب»، و فلسفه و توسعه فردی، قرار دارند. مردم به صدا پناه برده‌اند تا برای اضطراب‌های پیچیده زمانه پاسخ بیابند. گذشته ملی و دینی خود را مرور کنند و داستان‌هایی فراتر از اخبار روزمره بشنوند. این میل عمومی، هم حامل یک بشارت فرهنگی است و هم هشدار؛ برای اهل اندیشه، فرصت از آن جهت که گوش‌های جامعه نشسته محتوای تعمیق‌برانگیز، غنی و خردورزانه است و هشدار به این دلیل که بخشی از پادکست‌های روان‌شناسی ترجمه‌ای و تجاری، بدون بومی‌سازی و سنجش مبانی معرفتی، در حال ترویج نوعی فردگرایی مفرط و شبه علمی هستند که با ارزش‌های بومی و همبستگی اجتماعی جامعه ایرانی سازگاری ندارد. در این میدان، خلا تولیدات عمیق و استاندارد در حوزه‌های معارف دینی، روایت‌های پیشرفت و تاریخ‌نگاری منصفانه انقلاب اسلامی بیش از پیش به چشم می‌آید؛ حوزه‌هایی که اگر با همان طرافت زیبایی‌شناختی و درام‌روایی مدرن بارگو شوند، مخاطبی میلیونی و مشتاق خواهند یافت.

اقتصادی که روی هوا بنا شده

با وجود محبوبیت خیره‌کننده، این «خانه‌بر پایه‌های اقتصادی» بسیار شکننده‌ای استوار است. گزارش‌های اقتصاد رسانه حکایت از آن دارد که بیش از ۹۰ درصد پادکست‌سازان ایرانی، بدون درآمد پایدار و فقط از سرعلاقه فردی، تعهد مدنی یا دغ‌غه ترویج فرهنگ، تولید محتوا می‌کنند. مدل‌های درآمدی مانند کمک‌های مالی خرد یا به اصطلاح Donation یا جذب اسپانسرهای تجاری، تنها به چند عنوان معدود و انگشت‌شمار در بالای جدول اختصاص دارد.

این بی‌ثباتی مالی موجب شده است که پادکست در ایران پیوسته در آستانه

شفاف‌سازی محتوا برای والدین در فروشگاه‌های اندرویدی

بیش از ۴۵۰۰ بازی موبایلی ایرانی رده‌بندی سنی دریافت کردند

قرار می‌گیرد. حسن مداحی، مدیر نظام رده‌بندی سنی بازی‌های رایانه‌ای (اسرا) نیز در توضیح نحوه اجرای این فرایند اظهار کرد: کاربران و شرکت‌های بازی‌ساز از طریق فروشگاه‌های مایکت و کافه‌بازار به پرتال بنیاد هدایت می‌شوند و پس از پاسخگویی به سوالات پرسشنامه، رده سنی بازی بر اساس پاسخ‌ها ثبت‌شده تعیین می‌شود. در نهایت، رده سنی اختصاص یافته به‌صورت برجسب در کنار سایر اطلاعات بازی در صفحه آن در فروشگاه مربوطه نمایش داده می‌شود.

بر اساس اعلام شده از سوی معاون نظارت بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، از زمان آغاز اجرای این طرح در ۲۳ شهریور تا کنون، بیش از چهار هزار بازی موبایلی ایرانی با تکمیل پرسشنامه خوداظهاری، رده‌بندی سنی دریافت کرده‌اند.

اجرای این طرح گامی در جهت گسترش پوشش رده‌بندی سنی بازی‌های موبایلی در فروشگاه‌های دیجیتال کشور به شمار می‌رود. در این سازوکار، کاربران می‌توانند رده سنی بازی‌ها را در کنار سایر اطلاعات آنها مشاهده کنند و با آگاهی بیشتری درباره تناسب محتوای بازی با گروه سنی مخاطبان تصمیم بگیرند.

بر اساس سازوکار پیش‌بینی‌شده در این طرح، شرکت‌های بازی‌ساز برای عرضه بازی‌های موبایلی خود در مایکت و کافه‌بازار، پرسشنامه خوداظهاری رده‌بندی سنی را در پرتال بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای تکمیل می‌کنند. این پرسشنامه شامل ۱۰ سوال است که پاسخ‌های ارائه‌شده به آن، مبنای تعیین سیستمی رده سنی بازی

یادداشت رضا داوری اردکانی در آیین یادبود

شهید لاریجانی

سیاست به مثابه تامل و تدبیر

صبح یک‌شنبه سوم آبان سال جاری مراسم آیین یادبود استاد شهید دکتر علی لاریجانی در تالار فردوسی دانشکده ادبیات تهران برگزار شد. در این مراسم که با حضور حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برگزار شد، شماری از استادان قدیمی گروه فلسفه دانشگاه تهران از جمله غلامعلی حداد عادل، حسین غفاری و حمید طالب‌زاده در سوگ و رثای دوست و همکار خود شهید علی لاریجانی، عضو فقید گروه فلسفه دانشگاه تهران صحبت کردند. همچنین در این جلسه سیدمصطفی محقق داماد و علی مطهری حضور داشتند.

لاریجانی به سیاست به مثابه تامل و تدبیر نزدیک شده بود در حاشیه این مراسم از کتاب «چنین گفت مجتهد فلسفه» روایتی از دکترکریم مجتهدی به قلم شهید لاریجانی، رونمایی شد. رضا داوری اردکانی، استاد ممتاز بازنشسته گروه فلسفه دانشگاه تهران و رئیس پیشین فرهنگستان علوم نیز به این مراسم پیامی فرستاد که متن آن از نظر می‌گذرد:

«به نام خداوند جان و خرد / کزین برتر اندیشه برنگذر؛ برگزاری مجلس یادبود برای همکار گرانمایه شهید دکتر علی لاریجانی کاری شایسته است. متأسفانه در روزگار ما خرد به‌و ادبار و تنزل دارد و این تنزل را در همه‌ی وجوه زندگی می‌توان دید. جهان مایل به بی‌خردی، جهان بد و خطرناکی است و بزرگ‌خطرش این است که در آن ممکن است زشتی و تبهکاری عادی و رسمی تلقی شود. ظهور تروریسم حکومتی از جمله نشانه‌های این وضع است که در آن امنیت در همه‌جا به خطر می‌افتد و قانون بی‌اعتبار و راه استبداد هموار می‌شود.

دکتر علی لاریجانی از جمله قربانیان تروریسم رسمی و حکومتی است. او اهل سیاست و دانش بود و پیادست که جمع‌شغل سیاسی و دانشگاهی کاری بسیار دشوار است هر چند که فلسفه و سیاست پیوندی نزدیک با یکدیگر دارند. دکتر لاریجانی لیسانس خود را از دانشگاه صنعتی شریف گرفت. بیشتر کسانی که در کنکور دانشگاه‌ها در رتبه‌های بالا هستند به دانشگاه‌ها و دانشکده‌های پزشکی و فنی می‌روند. لاریجانی هم با اینکه از نوجوانی به فلسفه علاقه داشت به دانشگاه صنعتی رفت و از آنجا به دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران آمد و تحصیل در دوره‌های فوق لیسانس و دکترا را در آنجا ادامه داد و پس از اخذ درجه دکترا به عضویت هیات علمی گروه آموزشی فلسفه درآمد.

دکتر لاریجانی مردی بسیار باهوش و فهیم و دانشمند و خوش‌صحبت بود و اگر به‌جانب‌شغل سیاسی نمی‌رفت و بیشتر در باب سیاست تحقیق و تامل می‌کرد، او نوشته‌های فلسفی بیشتری از او باقی می‌ماند. احساس من این بود که دکتر لاریجانی در اواخر عمر به سیاست به مثابه تامل و تدبیر و نه شغل سیاسی نزدیک شده بود. کاش عمرش دوام می‌یافت و اهل فلسفه با آثار و آرای دوران یختگی او هم آشنا می‌شدند.

فقدان او نه صرفاً برای خویشاوندان و دوستان بلکه برای همکاران و دانشجویان فلسفه نیز مایه‌ی دریغ است. خدای بزرگ او ارجمند کند که نظر در کار پربار و زندگی و مرگ او می‌تواند درسی برای همه دانش‌طلبان مایل به سیاست باشد.

اگر بعضی از ما سیاسی بودن او را نمی‌پسندیم کسانی هم می‌گویند او هر چه کرد با قصد و نیت خدمت بود. یکی از مشکلات فلسفه اخلاق این است که به نیت باید نظر کرد یا به نتیجه. من این منطضله را موجه نمی‌دانم زیرا در پاسخ ممکن است بگویند به هر دو یا به هیچ‌کدام، ولی به هر حال نیت را نمی‌توان تاچیزوی بی‌فردی و تاثیر در نتیجه دانست. البته این را هم نمی‌توان پذیرفت که هر عملی با نیت خیر انجام شود موجه است.

من در مورد آقای دکتر لاریجانی به خود حق تعیین تکلیف و اینکه چه می‌بایست و چه نمی‌بایست بکنم، نمی‌دهم. فقط می‌گویم که او با سواد و صاحب نظر و رای بود و ساده زندگی می‌کرد و دستش به فساد آلوده نشد. اگر همه اینچنین بودند کشور کمتر گرفتاری و مشکل داشت، ولی روزگار کنونی را به اخلاق و خیر و خوبی نمی‌نهد و کارها را به راهی که با اقتضایش سازگار است، می‌کشانند.

لاریجانی استادی صاحب نظر بود که به دست تبهکاران به فوز شهادت رسید. خداوند او در پناه رحمت خود قرار دهد و طراحان و عاملان ترورش را به سزای تبهکاری‌ها و جنایات‌شان برساند و ایران عزیز را از همه بلاهای مضمون و محفوظ نگه دارد. رحمت‌الله علیه.

رضا داوری اردکانی – آبان ۱۴۰۵

مهدی ماحوزی درگذشت

مهدی ماحوزی، پژوهشگر ادبیات و استاد دانشگاه در ۹۱ سالگی درگذشت. محمدولی‌زاده، نویسنده و پژوهشگر با اعلام این خبر به ایسنا، گفت: مهدی ماحوزی که در یک سال اخیر حال خوشی هم نداشت، صبح سه‌شنبه، پنجم آبان بر اثر کولیت سن در منزل شخصی خود درگذشت. ایشان متولد ۱۲ آذر سال ۱۳۱۴ در دشتستان بود که بیشتر به‌خاطر فعالیت‌های دانشگاهی و تربیت نسل‌های مختلف مطرح بود. ماحوزی شاعر خوبی هم بود و سرپرستی آثار علی‌دشتی را برعهده داشت.

او با اشاره به اینکه ماحوزی خواهرزاده علی دشتی بود، گفت: دشتی سال‌های آخر عمر را در خانه ماحوزی بود و ایشان خود را وقف آقای دشتی کرده بود و کارهای بزرگ علی دشتی چون نقشی از حافظ، «خاقانی شاعر دیرآشنا»، «قلعرو سعدی»، «برده پندار و در دیار صوفیان»، «نگاهی به صائب» و تصویری از ناصر خسرو، به همت ماحوزی منتشر شدند.

ولی‌زاده در ادامه با بیان اینکه دکتر ماحوزی برای دانشگاه آزاد واحد رودهن زحمت بسیاری کشید، اظهار کرد: دکتر ماحوزی چند کتاب داشت که منبع درسی دانشگاه بودند، «زبان و ادبیات فارسی»، «گزارش نویسی» و فارسی عمومی، «تصویری از پنج‌گنج نظامی گنجوی»، «شرح مخزن‌الاسرار گنجوی» و نقش دشتی در تاریخ ادبیات فارسی، دیگر کتاب‌های او هستند.

این روزنامه‌نگار با اشاره به اینکه مهدی ماحوزی (پدر دکتر امیرحسین ماحوزی) از چهره‌های مطرح زبان و ادبیات فارسی است، درباره مراسم تشییع او گفت: خانواده ماحوزی آرامگاه خانوادگی در امام‌زاده عبدالله شهری دارند

که در آنجا به خاک سپرده خواهد شد. زمان مراسم نیز متعاقباً اعلام خواهد شد. او یادآور شد، در پنجمین دوره شورای شهر تهران، در دناشپ تهران در

نزدیکی محل زندگی مهدی ماحوزی، خیابانی به نام او نامگذاری شد.

«دمی با خیام»، سابهی انتقاداتی‌های ادبی مقاله‌های اجتماعی که به‌همراه علی دشتی، «آتش اندر چنگ»، «کاخ ابداع» (گردآورنده) و «عقلا برخلاف عقل» (مترجم) از دیگر آثار مهدی ماحوزی هستند.

کاروان فرهنگی و رسانه‌ای برای روایت مقاومت به سیستان و بلوچستان رفت

کاروان مقاومت دلیران در سرزمین گنج‌های پنهان

برنامه سازان شناخته شده در محیط‌های عمومی، امکان ارتباط مستقیم تر آنان با مردم را فراهم می‌کرد.

اجرای برنامه «مل مل، در زابل و زحک و برگزاری برنامه «سمت خدا» با حضور نجم‌الدین شریعتی و حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان در زابل، از جمله برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در این سفر بود.

همچنین برگزاری مسابقات «ال کلاسیکو» در محله کریم‌آباد زاهدان با حضور مجریان کشوری و پخش زنده از شبکه سه سیما، از دیگر رویدادهای این کاروان به شمار می‌رفت. در کنار این برنامه‌ها، قرار بود شماری از برنامه‌های تلویزیونی پرمخاطب، از جمله «قارگاه جنگ»، «زمانه»، «سلام صبح بخیر»، «گزارش ورزشی»، «فوتبال برتر»، «انارستان» و «طیّب»، نیز در قالب برنامه‌های این حرکت رسانه‌ای حضور داشته باشند بخشی از این برنامه‌ها در سیستان و بلوچستان ضبط یا به‌صورت زنده پخش می‌شوند. این الگو، برنامه‌های تلویزیونی را از استودیوهای معمول خارج می‌کند و به محیط زندگی مردم می‌برد. در چنین شرایطی، بازار، محله، مرکز درمانی، فضای مذهبی و مناطق مرزی به بخشی از فضای روایت رسانه‌ای تبدیل می‌شوند. با این حال، میزان موفقیت چنین رویکردی را نمی‌توان تنها با تعداد برنامه‌ها یا حضور چهره‌های مشهور سنجید، استمرار معرفی استان، بازتاب دیدگاه‌های متنوع مردم و ارائه اطلاعات دقیق درباره ظرفیت‌ها و مسائل منطقه، از عواملی هستند که می‌توانند به ماندگاری این روایت کمک کنند.

بهنای‌ای برای همدلی

ورزش نیز یکی از ابزارهای ارتباطی کاروان روایت مقاومت بود. بر اساس برنامه اعلام‌شده از سوی اداره کل ورزش و جوانان سیستان و بلوچستان، تیم ستارگان فوتبال دهه ۶۰ ایران روز سه‌شنبه پنجم آبان ۱۴۰۵ در ورزشگاه العذیر بدوگنده المپیک زاهدان به مصاف تیم منتخب استان رفت. این مسابقه در کنار سایر برنامه‌های فرهنگی و رسانه‌ای کاروان پیش‌بینی شده بود و حضور چهره‌های نام‌آشنای فوتبال ایران زمینه‌ای برای گردهمایی علاقه‌مندان و ارتباط بیشتر ورزشکاران با مردم استان فراهم کرد. در فهرست چهره‌های ورزشی حاضر در کاروان، نام‌هایی از جمله نیکبخت واحدی، محسن سلمان، محسن انصاری، محسن بنگر، محسن خلیلی، مهدی امیرآبادی، عادل کلام‌ج و علی شیری دیده می‌شد.

حلقه ارتباط مردم و مسئولان

در جریان سفر کاروان، دیدار با معتمدان و ریش‌سفیدان زاهدان نیز در برنامه قرار داشت. حسین یکتا و محمدرضا اسحاقی، فرمانده انتظامی سیستان و بلوچستان، شامگاه یک‌شنبه با اعضای شورای معتمدین زاهدان در منطقه شیرآباد دیدار کردند. موضوع این نشست، راهکارهای تقویت همبستگی اجتماعی و افزایش مشارکت مردم در تأمین امنیت بود. در این دیدار، درباره مسائل فرهنگی، بزرگان و ریش‌سفیدان در ارتباط میان مردم و مسئولان و کمک به حل مسائل و دغدغه‌های محلی تأکید شد. در سفرهای استانی، ارتباط با چهره‌های مورد اعتماد محلی می‌تواند به شناخت بهتر مسائل اجتماعی و تقویت ارتباط میان گروه‌های مختلف کمک کند. این دیدار نیز در همین چارچوب، بخشی از برنامه‌های تعامل اجتماعی کاروان بود.

همچنین شماری از فعالان فرهنگی و رسانه‌ای کشور، از جمله حسین یکتا و علی فروغی، مدیر شبکه سه سیما، با آیت‌الله مصطفی محامی، نماینده ولی فقیه در سیستان و بلوچستان، دیدار کردند. در این نشست، درباره مسائل فرهنگی، رسانه‌ای، اجتماعی و امنیتی استان گفت‌وگو شد. یکتا نیز به تشریح برنامه‌های فرهنگی و رسانه‌ای سفر پرداخت و معرفی ظرفیت‌ها و واقعیت‌های سیستان و بلوچستان و تقویت ارتباط میان فعالان رسانه‌ای و مردم منطقه را از اهداف این برنامه‌ها عنوان کرد.

قرآن؛ نقطه اتصال مردم
برگزاری محافل قرآنی در تجمعات شبانه مردم، از بخش‌های مهم برنامه‌های کاروان روایت مقاومت بود. این برنامه‌ها در ایرانشهر و زاهدان برگزار شد و قاریان و داوران کشوری در کنار مردم حضور یافتند.

قرآن در این برنامه‌ها، فراتر از موضوع یک اجرای مذهبی، به عنوان زمینه‌ای برای گردهمایی مردم و تقویت پیوند های اجتماعی مورد توجه قرار گرفت. حضور چهره‌های قرآنی در جمع مردم و برگزاری برنامه در فضای عمومی شهرها، فرصتی برای مشارکت افشار مختلف در یک رویداد فرهنگی فراهم کرد. در همین چارچوب، گروه برنامه تلویزیونی «محفل» به نقطه صفر مرزی رفت و با مرزبانان دیدار و گفت‌وگو کرد. این دیدار، بخشی از تلاش کاروان برای پیوند دادن روایت‌های فرهنگی و مذهبی با زندگی کسانی بود که در مناطق مرزی به انجام وظیفه مشغولند.

دوربین‌ها در بازارهای زاهدان

بازارها یکی از مهم‌ترین فضاهایی هستند که زندگی روزمره، روابط اجتماعی و ویژگی‌های فرهنگی هر شهر در آنها دیده می‌شود. به همین دلیل، بخشی از برنامه‌های کاروان به حضور در بازارهای زاهدان و گفت‌وگو با مردم و کسبه اختصاص یافت. چهارراه رسولی زاهدان، یکی از محورهای این بازدید بود. پیمان طالبی با حضور در این محدوده، با مردم و کسبه گفت‌وگو کرد و از نزدیک در جریان فعالیت‌های اقتصادی و فضای زندگی روزمره شهر قرار گرفت.

راحه امینیان نیز در بازار چهارراه رسولی حاضر شد و به روایت فضای اجتماعی و فرهنگی این منطقه پرداخت. جواد قارایی از راسته عطارها، چهارراه رسولی و بازار خوراک و اغذیه زاهدان بازدید کرد تا بخش‌هایی از مشاغل سنتی و فرهنگ بومی مردم را معرفی کند. در کنار این برنامه‌ها، گروه برنامه «سرآشپز در میان مردم زاهدان» حضور یافت و با سفره و غذاهای بلوچی آشنا شد. این بخش از برنامه‌ها، خوراک محلی را به عنوان بخشی از میراث فرهنگی و شیوه زندگی مردم استان مورد توجه قرار داد. ایمان قیاسی نیز با اشاره به ویژگی‌های فرهنگی و پوشش خاص مردم منطقه، به معرفی هویت بومی جنوب شرق ایران پرداخت و سیستان و بلوچستان را تنگین ایران» توصیف کرد.

بیمارستان و پارک علم و فناوری

یکی دیگر از محورهای کاروان، معرفی توانمندی‌های علمی و درمانی سیستان و بلوچستان بود بخشی که در کنار روایت‌های فرهنگی و اجتماعی، بر ظرفیت‌های تخصصی این استان تمرکز داشت. پیمان طالبی و حسین یکتا از بیمارستان چشم‌پزشکی الزهرا (س) زاهدان بازدید کردند. در جریان این بازدید، توانمندی‌های درمانی این مرکز مورد توجه قرار گرفت. در مطالب ارائه‌شده درباره این برنامه، از بیمارستان چشم‌پزشکی الزهرا (س) به‌عنوان قطب چشم‌پزشکی ایران یاد شده است.

راحه امینیان نیز به روایت پیشرفت‌های پزشکی سیستان و بلوچستان پرداخت و بر ظرفیت‌های این استان در حوزه درمان تأکید کرد. همچنین دکتر کردافشاری با اشاره به توانمندی‌های منطقه، بر ظرفیت بالای سیستان و بلوچستان در حوزه طب سنتی تأکید کرد.

قرار گرفتن مراکز درمانی و علمی در برنامه بازدیدهای کاروان، نشان می‌دهد که معرفی استان تنها به جنبه‌های فرهنگی و مذهبی محدود نبوده و ظرفیت‌های تخصصی آن نیز در دستور کار قرار داشته است. با این حال، برای ارزیابی دقیق سطح پیشرفت این بخش‌ها، انتشار آمار مستند درباره خدمات درمانی، دستاوردهای علمی و فعالیت شرکت‌های فناوری استان می‌تواند تصویر کامل‌تری ارائه کند. بخش قابل توجهی از برنامه‌های کاروان روایت مقاومت به تولید و اجرای برنامه‌های تلویزیونی در شهرهای مختلف استان اختصاص داشت. حضور مجریان و

به عنوان نقطه‌ای تهدیدآمیز یا نگران‌کننده یاد می‌شود، در حالی که این نگاه همه واقعیت‌های استان را منعکس نمی‌کند. این منطقه از ظرفیت‌های مهم اقتصادی، علمی، فرهنگی و اجتماعی برخوردار است و مردم آن نیز با نجات و دلاوری، نقش مهمی در حفاظت از مرزهای کشور دارند. وی یکی از اهداف کاروان را اصلاح بازنامی‌های نادرست درباره استان دانست و گفت که در این برنامه تلاش می‌شود ظرفیت‌های واقعی سیستان و بلوچستان و نقش مردم آن در عرصه‌های مختلف به مخاطبان سراسر کشور معرفی شود. جهان‌شاهی با تأکید بر اینکه کاروان «روایت مقاومت» صرفاً به معرفی ظرفیت‌های استان محدود

جهان‌شاهی ادامه داد: گاهی از سیستان و بلوچستان

سیستان و بلوچستان را می‌توان از زاویه‌های مختلف روایت کرد: از بازارهای پررفت‌وآمد زاهدان و سفره‌های رنگارنگ بلوچی تا مراکز علمی و درمانی، از محافل قرآنی و مساجد تا پاسگاه‌های مرزی و دیدار با مرزبانان. با این حال، تصویری که از این استان به مخاطبان بیرون از مرزهای جغرافیایی آن می‌رسد، همیشه همه‌ای وجود را در بر نمی‌گیرد. کاروان «روایت مقاومت»، با حضور چهره‌های فرهنگی، رسانه‌ای، مذهبی و ورزشی کشور، به سیستان و بلوچستان رفته است تا در قالب مجموعه‌ای از برنامه‌های تلویزیونی، دیدارهای مردمی و بازدیدهای میدانی، بخشی از واقعیت‌های زندگی در این استان را روایت کند.

به گزارش «آگاه» این کاروان سوم آبان ۱۴۰۵ وارد سیستان و بلوچستان شد و برنامه‌های آن در شهرهای مختلف استان، از جمله زاهدان، زابل، ایرانشهر، سراوان، دکلان و میرجاوه، پیش‌بینی و اجرا شده است. در این سفر، چهره‌هایی همچون حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان، حسین یکتا، وحید یامین پور، راحله امینیان، جواد قارایی، ایمان قیاسی، نجم‌الدین شریعتی و پیمان طالبی حضور دارند و در کنار آنان، مجریان، برنامه‌سازان و چهره‌های ورزشی نیز در بخش‌های مختلف این حرکت فرهنگی مشارکت کرده‌اند. این برنامه تا امروز، چهارشنبه ششم آبان ادامه دارد.

برگزاری محافل قرآنی، اجرای برنامه‌های تلویزیونی در میان مردم، بازدید از مراکز علمی و درمانی، حضور در بازارهای محلی، دیدار با معتمدان و ریش‌سفیدان، گفت‌وگو با مرزبانان و برنامه ریزی برای برگزاری مسابقه فوتبال میان ستارگان دهه ۶۰ ایران و تیم منتخب سیستان و بلوچستان، بخشی از برنامه‌های این کاروان است. با این حال، وجه مشترک این فعالیت‌های متنوع، صرفاً برگزاری چند برنامه تلویزیونی یا حضور چهره‌های شناخته‌شده در یک استان نیست محور اصلی این حرکت، روایت ظرفیت‌های سیستان و بلوچستان، بازنامی زندگی مردم و تقویت پیوندهای اجتماعی میان مردم این استان و دیگر نقاط کشور عنوان شده است.

سیستان و بلوچستان به دلیل موقعیت جغرافیایی و مرزی خود، از ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی متنوعی برخوردار است. در عین حال، بازنامی این استان در فضای رسانه‌ای، یکی از موضوعاتی است که برگزارکنندگان کاروان «روایت مقاومت» بر ضرورت توجه به آن تأکید دارند. از نگاه آنان، روایت استان نباید صرفاً به اخبار امنیتی یا مسائل و مشکلات محدود بماند ظرفیت‌های علمی و پزشکی، فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگ بومی، تنوع مذهبی، مهمان‌نوازی مردم و نقش آنان در حفاظت از مرزهای کشور نیز بخش‌هایی از واقعیت این منطقه است که باید دیده شود.

حضور چهره‌های رسانه‌ای در بازارها، محافل مذهبی، مراکز علمی، بیمارستان‌ها و مناطق مرزی، تلاشی برای نزدیک شدن به همین وجه‌و‌نما دیده شده است.

در این الگو، روایت استان تنها به سخنان مسئولان محدود نمی‌شود و گفت‌وگو با مردم، کسبه، معتمدان، فعالان محلی و نیروهای مستقر در مناطق مرزی نیز در

کانون توجه قرار می‌گیرد.

حسین یکتا، فعال فرهنگی و راوی دوران دفاع مقدس، در جریان این سفر با معتمدان و ریش‌سفیدان زاهدان دیدار کرد. در این دیدار که با حضور محمدرضا اسحاقی، فرمانده انتظامی سیستان و بلوچستان، برگزار شد، راهکارهای تقویت همبستگی اجتماعی و افزایش مشارکت مردم در تأمین امنیت مورد بحث قرار گرفت. در این نشست، بر نقش بزرگان محلی و معتمدان در گسترش ارتباط میان مردم و مسئولان، پیگیری دغدغه‌های محلی و تقویت وحدت اجتماعی تأکید شد. چنین دیدارهایی نشان می‌دهد که بخشی از برنامه‌های کاروان، علاوه بر تولید محتوا برای رسانه‌ها، به تعامل با گروه‌های اثرگذار اجتماعی نیز اختصاص داشته است.

مدیرکل تبلیغات اسلامی سیستان و بلوچستان، هدف اصلی حرکت کاروان روایت مقاومت را بازنامی‌ای واقعیت‌های استان، معرفی ظرفیت‌های کمتر دیده شده و تقویت احساس همبستگی میان مردم این منطقه و دیگر نقاط کشور عنوان می‌کند.

حجت‌الاسلام مصطفی جهان‌شاهی در تشریح برنامه‌های این کاروان به خبرنگار روزنامه «آگاه» گفت: این برنامه با همکاری شبکه سه سیما، صدا و سیما، مرکز سیستان و بلوچستان، اداره کل تبلیغات اسلامی استان و استانداری برگزار می‌شود و سه بخش اصلی دارد برنامه‌های قرآنی و تلویزیونی، فعالیت‌های ورزشی و حضور چهره‌های فرهنگی و رسانه‌ای در میان مردم.

وی با اشاره به حضور برنامه‌هایی مانند «محفل»، «مل‌مل» و «سمت خدا» و همچنین برنامه‌های ورزشی و رسانه‌ای

اجتماع جامعه ورزش در میدان انقلاب با تأکید بر پهلوانی، مسئولیت اجتماعی و همبستگی ملی ورزش؛ جان فدای ایران

میدان انقلاب اسلامی تهران شامگاه دوشنبه میزبان اجتماع جامعه ورزش و جوانان با شعارورزش، جان فدای ایران» بود. مراسمی که با حضور جمعی از مسئولان ورزشی، رؤسای فدراسیون‌ها و چهره‌های ورزش کشور برگزار شد و در آن، ورزشکاران با قرائت میثاق‌نامه جامعه ورزش، بر پیوند قهرمانی با پهلوانی، اخلاق و خدمت به مردم تأکید کردند.

به گزارش خبرنگار روزنامه «آگاه» اجتماع جامعه ورزش و جوانان با عنوان «ورزش، جان فدای ایران» در میدان انقلاب اسلامی تهران و با هدف تجدید میثاق جامعه ورزش با آرمان‌های انقلاب و تأکید بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران برگزار شد. در این مراسم، امیرعلی آذرپیرا، ملی‌پوش کشتی آزاد ایران، میثاق‌نامه جامعه ورزش را قرائت کرد. متنی که در آن، قهرمانی ورزشی در کنار اخلاق، جوانمردی، وطن‌دوستی و خدمت به مردم معنا شده است.

حضور مسئولان فدراسیون‌های ورزشی و مدیران وزارت ورزش و جوانان در این اجتماع، فرصتی برای طرح دیدگاه‌های آنان درباره جایگاه ورزش در تقویت همبستگی ملی و نقش ورزشکاران در عرصه‌های اجتماعی بود. میثاق‌نامه جامعه ورزش، یکی از محورهای اصلی اجتماع میدان انقلاب بود؛ متنی که با اشاره به پیشینه پهلوانی در فرهنگ ایرانی و پیوند آن با اخلاق و مسئولیت‌پذیری اجتماعی، بر ضرورت فراتر رفتن ورزش از رقابت و کسب مدال تأکید می‌کند.

در بخشی از این میثاق‌نامه آمده است: ما جامعه ورزش ایران با صدایی رسا اعلام می‌داریم که قهرمانی را با پهلوانی، افتخار را با اخلاق و موفقیت را با خدمت به مردم و ایران معنا خواهیم کرد. در ادامه این متن، ورزشکاران با اشاره به جایگاه پهلوانی در فرهنگ ایران، از گودهای زورخانه تا میدان‌های بین‌المللی ورزش، بر تعهد خود به حفظ اخلاق و سربلندی نام ایران تأکید کرده‌اند. در بخشی دیگر از میثاق‌نامه آمده است: برای ما، هر مدالی که بر سینه ورزشکار ایرانی می‌درخشد، یادآور ایثار و جان‌فشانی شهیدانی است که راه عزت، امنیت و استقلال را برای این آب و خاک هموار کردند.

این متن همچنین با یادآوری شخصیت‌های اسطوره‌ای ایران، از جمله رستم و آرش و نمادهای جغرافیایی و هویتی کشور، از دماوند تا خلیج فارس، بر پیوند فرهنگ پهلوانی با هویت ملی تأکید داشت. در بخش پایانی میثاق‌نامه نیز بر این نکته تأکید شده است که انتظار پرچم ایران در رقابت‌های بین‌المللی، صرفاً یک موفقیت ورزشی نیست، بلکه نشانه‌ای از غرور ملی و توانایی ورزشکاران در نمایندگی از کشور در عرصه جهانی است. این پیام در شعار محوری اجتماع، یعنی ورزش، جان فدای ایران، بازتاب یافته است.

برای سربلندی پرچم ایران یکدل هستیم

جواد داوری، رئیس فدراسیون بسکتبال، در حاشیه این مراسم با اشاره به شرایط یک سال گذشته ورزش کشور گفت که جامعه ورزش در این مدت روزهای دشواری را پشت سر گذاشته است. اما کاروان‌های ورزشی ایران با انسجام و اقتدار بیشتری در میدان مختلف حاضر شده‌اند. وی با یادآوری تأکید رهبر فقید انقلاب بر اینکه «ایران قوی به ورزش قوی نیاز دارد»، اظهار کرد که اعضای جامعه ورزش برای به‌دست آوردن پرچم ایران و حفظ اتحاد ملی، همدل و همراه هستند.

سخنان رئیس فدراسیون بسکتبال بر جایگاه ورزش در تقویت انسجام ملی و ضرورت همراهی ورزشکاران و مدیران ورزشی در شرایط دشوار تأکید داشت؛ موضوعی که از محورهای مطرح‌شده در این اجتماع نیز بود.

ورزشکاران در کنار مردم حضور دارند

رئیس فدراسیون شمشیربازی نیز در جمع خبرنگاران با اشاره به نقش ورزشکاران در عرصه‌های ملی و بین‌المللی اظهار کرد: ورزشکاران همان‌طور که در مسابقات جهانی برای سربلندی پرچم ایران تلاش می‌کنند، در کنار مردم نیز حضور دارند. یورسلمان با یادآوری دیدار سال گذشته مسئولان ورزشی با رهبر شهید انقلاب و تأکید ایشان بر ضرورت تقویت ورزش کشور، گفت که این پیام، مسئولیت مدیران و ورزشکاران را سنگین‌تر کرده است. وی همچنین توجه رهبر کنونی انقلاب به ورزش را عاملی برای افزایش مسئولیت جامعه ورزش عنوان کرد.

اطهارات رئیس فدراسیون شمشیربازی بر دو وجه از مسئولیت ورزشکاران تأکید داشت: نخست، تلاش برای کسب افتخار در رقابت‌های بین‌المللی و دوم، ایفای نقش اجتماعی در ارتباط با مردم، دو وجهی که در میثاق‌نامه جامعه ورزش نیز در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند.

نتایج ورزش ایران ارتقا یافته است

سیدمحمد شریون اسبقیان، معاون وزیر ورزش و جوانان، نیز از دیگر مسئولان حاضر در این اجتماع بود که بر همراهی جامعه ورزش با مردم و رهبری تأکید کرد.

اسبقیان با اشاره به عملکرد ورزشکاران ایران در بازی‌های آسیایی ناگويا، از ارتقای کیفی نتایج کاروان ایران سخن گفت و اظهار کرد که تعداد مدال‌های مورد اشاره از ۱۳ به ۱۹ مدال افزایش یافته است. وی همچنین موفقیت‌های اخیر ورزشکاران را نشانه پیشرفت ورزش کشور دانست و تأکید کرد که حضور جامعه ورزش در میدان انقلاب، بیاترنگ همراهی این قشر با مردم و حمایت از رهبری است.

در این برنامه، گروه ورزش زورخانه‌ای به اجرای برنامه‌های نمایشی و آیینی پرداخت و فرهنگ پهلوانی و جوانمردی را به عنوان بخشی از سنت‌های ریشه‌دار ورزش ایران به نمایش گذاشت. برگزاری این مراسم با مشارکت هیأت‌ها و باشگاه‌های ورزشی، در چارچوب برنامه‌های هفته تربیت بدنی و ورزش انجام شد و برگزارکنندگان، تقویت وحدت و همدلی جامعه ورزش و ترویج فرهنگ ایثار و مسئولیت‌پذیری اجتماعی را از اهداف آن عنوان کردند.

راهی برای خانه‌دار شدن با قراردادهای بی‌ضابطه

پیش‌فروش ساختمان، معامله‌ای پرریسک

خانه‌اولی‌ها از امکان خرید اقساطی محروم شده‌اند

سمانه محمری‌نمین، نایب‌رئیس اتحادیه مشاورین املاک، در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه «آگاه» با تشریح مشکلات اجرای قانون پیش‌فروش ساختمان، به پیامدهای این وضعیت برای خریداران و سازندگان، چالش‌های ثبت رسمی قراردادها و ضرورت دسترسی به اطلاعات ثبتی و سامانه‌های کارآمد پرداخت. او همچنین به‌گاه‌های خود را درباره تأثیر این موانع برای امکان خرید اقساطی مسکن و لزوم ایجاد مسیر شفاف و قابل پیگیری برای معاملات پیش‌فروش مطرح کرد.

■ **با توجه به اهمیت پیش‌فروش مسکن در تأمین مالی ساخت‌وساز و خانه‌دار شدن مردم، وضعیت فعلی این معاملات از نظر ضوابط قانونی چگونه است؟ آیا دریافت‌کننده‌ی برای اطمینان از اعتبار قرارداد کم‌تای می‌کند؟**

برای بررسی وضعیت فعلی باید به قانون پیش‌فروش ساختمان مصوب سال ۱۳۸۹ و اجرایی شدن آن در سال ۱۳۹۰ توجه کنیم. با اجرای این قانون، دفاتر مشاوران املاک از تنظیم قرارداد‌های پیش‌فروش منع شدند و مقرر شد این معاملات از طریق دفاتر اسناد رسمی انجام شوند. حدود ۱۵ سال از اجرای این قانون گذشته است، اما همچنان موانع اجرایی مهمی در مسیر ثبت رسمی پیش‌فروش وجود دارد. یکی از مشکلاتی که در این زمینه مطرح می‌شود، ضرورت صدور شناسنامه فنی ساختمان از سوی شهرداری و همچنین پیش‌بینی سازوکار حساب آمانی برای سازنده است. این الزامات در عمل باعث شده‌اند بسیاری از معاملات نتوانند از مسیر پیش‌بینی‌شده انجام شوند.

در نتیجه، با وضعیتی مواجه شده‌ایم که از یک سو مشاوران املاک امکان تنظیم قرارداد پیش‌فروش را ندارند و از سوی دیگر، مردم نیز در همه موارد نمی‌توانند قرارداد مورد نظر خود را از طریق دفترخانه تنظیم کنند. طبیعی است که وقتی مسیر رسمی و عملیاتی برای انجام معامله در دسترس نباشد، بخشی از مردم به انعقاد قرارداد‌های مستقیم با سازندگان روی می‌آورند، قرارداد‌هایی که ممکن است از نظر حقوقی و اجرایی با ابهامات جدی همراه باشند.

■ **این وضعیت چه تأثیری بر خانه‌دار شدن مردم دارد؟**

یکی از مهم‌ترین پیامدهای محدودیت پیش‌فروش، دشواری ثبت‌شدن خانه‌دار شدن خانوادلی‌ها و زوج‌های جوان است. باید توجه کنیم که همه متقاضیان مسکن، توانایی پرداخت یکجای قیمت یک واحد مسکونی را ندارند. بسیاری از مردم می‌توانند در یک دوره یک‌ساله، دوساله یا حتی سه‌ساله، به‌تدریج منابع مالی خود را تأمین کنند و از طریق پرداخت‌های مرحله‌ای صاحبان خانه شوند.

پیش‌فروش اصولاً می‌تواند چنین امکانی را فراهم کند. خریدار به‌جای اینکه منتظر بماند تا تمام مبلغ خریدار در اختیار داشته باشد، بر اساس قرارداد و مراحل پیش‌رفت پروژه، پرداخت‌های خود را انجام می‌دهد و در نهایت واحد مشخصی را تحویل می‌گیرد. اما وقتی امکان تنظیم قرارداد پیش‌فروش به شکل شفاف و ضابطه‌مند معدوم می‌شود، این فرصت نیز برای بخشی از متقاضیان کاهش پیدا می‌کند. در چنین شرایطی، افراد ممکن است به قرارداد‌های غیررسمی یا توافق‌هایی روی بیاورند که از نظر تعیین مشخصات واحد، تعهدات سازنده و ضمانت اجرای قرارداد، اطمینان کافی ایجاد نمی‌کند. در این میان، باید تفاوت خانه‌اولی‌ها را با افرادی که از قبل مالک یک واحد مسکونی هستند، در نظر گرفت. فردی که خانه دارد، ممکن است با افزایش ارزش ملک خود بتواند آن را بفروشد، مبلغی به منابع مالی‌اش اضافه کند و واحد دیگری بخرد، به این ترتیب، افزایش ارزش دارایی قبلی می‌تواند به او در تبدیل ملک به واحدی مناسب‌تر کمک کند.

اما زوج جوانی که برای نخستین بار قصد خرید خانه دارد، چنین امکانی را در اختیار ندارد. این افراد باید منابع مالی اولیه خود را به‌تدریج جمع‌آوری کنند و پیش‌خرید می‌تواند راهی برای برنامه‌ریزی مالی و ورود تدریجی به بازار مسکن باشد. در قرارداد‌های پیش‌فروش، در صورت توافق طرفین، قیمت هر مترمربع می‌توانست به صورت مقطوع تعیین شود. برای مثال، اگر قیمت هر مترمربع در قرارداد ۱۰۰ میلیون تومان تعیین شده بود، مبنای محاسبه نهایی نیز همان قیمت توافق‌شده بود، حتی اگر قیمت بازار در طول ساخت افزایش پیدا می‌کرد.

البته ممکن بود مساحت نهایی واحد با مساحت درج‌شده در نقشه یا پروانه ساختمانی تفاوت داشته باشد. برای مثال، اگر مساحت نهایی کم‌تر یا بیشتر از مقدار اولیه می‌شد، اختلاف مساحت بر اساس قیمت هر مترمربع تعیین‌شده در قرارداد محاسبه می‌شد. بنابراین، افزایش یا کاهش قیمت بازار لزوماً موجب تغییر قیمت توافق‌شده نمی‌شد و تسویه نهایی بر اساس مفاد قرارداد صورت می‌گرفت. این ویژگی به خریدار امکان می‌داد از ابتدا درباره چارچوب مالی معامله آگاهی داشته باشد و پرداخت‌های خود را بر همان اساس تنظیم کند. به اعتقاد من، محروم شدن مردم از یک سازوکار شفاف پیش‌فروش، به‌ویژه برای کسانی که توان خرید نقدی ندارند، پیامدهای مهمی دارد.

■ **پس با وجود این محدودیت‌ها، قرارداد‌هایی که امروز با عنوان پیش‌فروش منعقد می‌شوند و حتی که رهگیری دریافت می‌کنند، چگونه تنظیم می‌شوند؟ آیا کد رهگیری به‌تنهایی امنیت معامله را تضمین می‌کند؟**

باید میان ثبت یک قرارداد و تضمین حقوقی کامل معامله تفاوت قائل شویم. اینکه قراردادی نوشته شود یا برای آن کد رهگیری دریافت شود، به‌تنهایی به این معنا نیست که تمام مشکلات حقوقی معامله برطرف شده است.

پیش از ایجاد محدودیت‌های مورد اشاره، مشخصات واحد و کد پستی آن در سامانه ثبت می‌شد و امکان ثبت معامله مجدد برای همان واحد محدود می‌شد. این سازوکار می‌توانست احتمال فروش یک واحد به چند نفر را کاهش دهد. با این حال، در شرایط فعلی، همه قرارداد‌هایی که در بازار با عنوان پیش‌فروش تنظیم می‌شوند، الزاماً از چنین سازوکار جامعی برخوردار نیستند. بخشی از معاملات به شکل مستقیم میان خریدار و سازنده و خارج از مسیر مورد انتظار قانون انجام می‌شود.

در برخی موارد، برای انجام معامله از قرارداد‌های مبادعه‌نامه استفاده می‌شود، در حالی که موضوع واقعی معامله ممکن است سهمی از زمین یا یک واحد در حال ساخت باشد. خریدار باید بداند دقیقاً چه چیزی را خریداری می‌کند؛ یک واحد مشخص با طبقه، متراژ و امکانات معین یا سهمی ششاع از زمین و ملک. در قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول نیز موضوع قرارداد‌های یکسان و سازوکار‌های ثبت معاملات مورد توجه قرار گرفته است. با این حال، به اعتقاد من، سازوکار عملیاتی مورد انتظار برای ثبت یکپارچه قرارداد‌های پیش‌فروش هنوز به شکل مطلوب در دسترس قرار نگرفته است. به اعتقاد تأکید می‌کنم که صرف وجود یک برگه قرارداد یا کد رهگیری را نباید با تضمین کامل حقوق خریدار یکسان دانست. اعتبار و امنیت معامله به مشخصات دقیق مورد معامله، اختیار و مالکیت فروشنده، تعهدات طرفین، قابلیت استناد قرارداد و امکان پیگیری حقوقی آن نیز وابسته است.

■ **آیا دفاتر مشاوران املاک می‌توانند در این شرایط نقشی در کاهش خطر معاملات پیش‌فروش داشته باشند؟ پیشنهاد شما برای ایجاد ارتباط میان این دفاتر و دفاتر اسناد رسمی چیست؟**

به اعتقاد من، یکی از ظرفیت‌هایی که می‌توان از آن استفاده کرد، تنظیم صورتجلسه مقدماتی در دفتر مشاور املاک و ارجاع موضوع به دفتر اسناد رسمی است؛ ظرفیتی که باید در چارچوب قانون و با رعایت حدود صلاحیت هر نهاد مورد استفاده قرار بگیرد.

در گذشته، سامانه املاک و مستغلات ظرفیت‌هایی برای ثبت معاملات در اختیار داشت. اگر اطلاعات ثبتی مورد نیاز نیز در دسترس قرار می‌گرفت و امکان تطبیق دقیق واحد مورد معامله با اطلاعات رسمی فراهم می‌شد، می‌توانستیم از بروز بخشی از مشکلات جلوگیری کنیم. در شرایط فعلی، مردم به سازوکاری نیاز دارند که مشخص کند چه کسی حق فروش دارد. موضوع معامله دقیقاً چیست، چه تعهداتی بر عهده سازنده و مالک قرار گرفته و در صورت بروز اختلاف، حقوق خریدار چگونه قابل پیگیری است. شهروندی که برای خرید خانه سرمایه‌گذاری می‌کند، نباید به دلیل نبود یک مسیر روشن و قابل دسترسی، در معرض خطرات غیر ضروری قرار بگیرد.

۷

عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو:

به دنبال اتصال شبکه برق به روسیه از مسیر کشور ثالث هستیم

خط یک تندرو، میزبان غول‌های جدید ۲۶ متری

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه، جزئیات نوسازی ناوگان و برنامه تأمین اتوبوس‌های جدید پایتخت را تشریح کرد. به گزارش «مهر» با وجود حمله دشمن به ۱۷ دستگاه اتوبوس و وارد آمدن خسارت به بخشی از ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت، روند نوسازی و توسعه اتوبوسرانی تهران متوقف نشد و تأمین اتوبوس‌های جدید همچنان ادامه دارد. در این میان، توسعه ناوگان داخلی و وارداتی، تأمین اتوبوس‌های برقی و افزایش ظرفیت جابه‌جایی مسافران از جمله محورهای برنامه نوسازی اتوبوسرانی تهران است؛ اما در این مسیر چه تعداد اتوبوس وارد ناوگان شده، چند دستگاه در حال حاضر فعال هستند و برنامه مدیریت شهری برای رسیدن به ناوگان ۹ هزار دستگاهی در چه وضعیتی قرار دارد؟ در ادامه، جزئیات آخرین وضعیت نوسازی ناوگان اتوبوسرانی پایتخت را مرور می‌کنیم.

ورود ۲۵۰۰ اتوبوس داخلی و وارداتی به ناوگان تهران

مهدی علیزاده، مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه، در تشریح وضعیت ناوگان اتوبوسرانی پایتخت، به آمار اتوبوس‌های واردشده و تعداد اتوبوس‌های فعال اشاره کرده است. بر اساس آمار اعلام شده، تاکنون ۲۵۰۰ دستگاه اتوبوس داخلی و وارداتی وارد ناوگان شده و در حال حاضر ۸۴۶ دستگاه اتوبوس فعال است. هدف‌گذاری انجام‌شده برای ناوگان اتوبوسرانی تهران نیز رسیدن به ۹ هزار دستگاه اتوبوس است. در این برنامه، تأمین اتوبوس‌های جدید و توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی با وجود مشکلات و محدودیت‌های موجود ادامه دارد و افزایش ظرفیت ناوگان از اهداف اصلی مدیریت شهری در این بخش به شمار می‌رود.

برنامه تأمین اتوبوس‌های برقی ۱۸ و ۲۶ متری

در بخش اتوبوس‌های برقی، تأمین ۷۵ دستگاه اتوبوس ۲۶ متری و ۵۰ دستگاه اتوبوس ۱۸ متری مطرح شده است. این اتوبوس‌ها در چارچوب برنامه توسعه ناوگان برقی تهران قرار دارند. همچنین بر اساس اطلاعات اعلام‌شده، دو دستگاه اتوبوس ۲۶ متری و پنج دستگاه اتوبوس ۱۸ متری وارداتی ترخیص شده‌اند و روند ترخیص و انتقال آنها به تهران در حال انجام است.

توسعه اتوبوس‌های برقی در کنار تأمین اتوبوس‌های داخلی و وارداتی، بخشی از برنامه افزایش ظرفیت حمل‌ونقل عمومی پایتخت است. برنامه‌ای که با هدف تقویت جابه‌جایی مسافران و ارتقای خدمات اتوبوسرانی دنبال می‌شود.

مسیر اتوبوس‌های ۲۶ متری در خط یک تندرو

یکی از بخش‌های برنامه اتوبوسرانی تهران به تردد اتوبوس‌های ۲۶ متری در خط یک اتوبوس‌های تندرو اختصاص دارد. این مسیر شرق و غرب پایتخت را به یکدیگر متصل می‌کند و از تهرانپارس آغاز می‌شود و پس از عبور از ایستگاه انقلاب به محدوده آزادی می‌رسد. تهرانپارس، انقلاب و آزادی از نقاط شاخص این مسیر هستند که در برنامه تردد اتوبوس‌های ۲۶ متری مورد توجه قرار گرفته‌اند.

آزمایش اتوبوس‌ها بدون تخریب میادین

در توضیحات ارائه‌شده درباره اجرای طرح اتوبوس‌های جدید، موضوع تخریب میادین و تغییر مسیرها نیز مورد توجه قرار گرفته است. بر اساس این توضیحات، برای آزمایش اتوبوس در خط یک تندرو نیاز به تخریب یا تغییر میادین نبوده و آزمایش اتوبوس‌ها بدون تخریب میادین انجام شده است.

همچنین در پاسخ به موضوع سابقه آزمایش اتوبوس‌های سه‌کابین، به آزمایش این اتوبوس‌ها در سال ۱۴۰۳ در میدان آزادی اشاره شده است. موضوع قیمت خرید و کیفیت اتوبوس‌ها نیز از دیگر محورهای مطرح‌شده است. در این بخش اعلام شده که اسناد خرید موجود و در دسترس مدیران قرار دارد و کیفیت و قیمت اتوبوس‌ها با بازدید از کارخانه‌ها سنجیده شده است. این توضیحات در پاسخ به ابهامات مربوط به قیمت و کیفیت اتوبوس‌های خریداری‌شده مطرح شده و بر بررسی شرایط تولید و خرید اتوبوس‌ها تأکید دارد.

ادامه تأمین اتوبوس با وجود تحریم‌ها و محدودیت‌ها

با وجود این محدودیت‌ها، روند تأمین و واردات اتوبوس ادامه یافته و برنامه نوسازی ناوگان اتوبوسرانی تهران متوقف نشده است بر این اساس، افزایش تعداد اتوبوس‌های فعال، تأمین اتوبوس‌های داخلی و وارداتی، توسعه ناوگان برقی و حرکت به سمت هدف ۹ هزار دستگاهی از محورهای برنامه اتوبوسرانی پایتخت به شمار می‌روند.

دادستان تهران خواستار ممنوعیت حضور مردان در مسابقات فوتبال بانوان شد

دادستان تهران خواستار ممنوعیت حضور مردان، از تماشاگران تا عوامل اجرایی و رسانه‌ای، در مسابقات رسمی فوتبال بانوان شد. به گزارش «آگاه» قوه قضاییه اعلام کرد، در پی گزارش‌های ارسالی از برگزاری لیگ برتر بانوان و انتشار تصاویر حضور تماشاگران خانم بدون حجاب اسلامی و عدم رعایت هنجارها و موازین شرعی و خلاف عفت عمومی و حضور آقایان در جمع تماشاگران مسابقات بانوان، دادستان تهران با ارسال نامه‌هایی جداگانه به وزیر ورزش و جوانان و رئیس فدراسیون فوتبال نسبت به تصویب و اجرای مصوبه‌ای برای ممانعت و ممنوعیت حضور آقایان به عنوان تماشاگر و حتی عوامل اجرایی، انتظامی و عوامل رسانه‌ای (عکاس و خبرنگار) در برگزاری مسابقات بانوان تذکر و هشدار داد.

همچنین دادستان تهران در این نامه نسبت به رعایت موارد ذکر شده و عدم حضور آقایان در مسابقه شهراورد تیم‌های بانوان پرسپولیس و استقلال و سایر مسابقات رسمی فوتبال بانوان تذکر داد و اعلام کرد در صورت عدم رعایت نکات تأکید شده، دادستانی بنابر تکالیف قانونی به موضوع ورود کرده و با متخلفان برخورد لازم و قانونی را انجام خواهد داد!

کاغذی

ویترین کتابفروشی دست دانش‌آموزان

۲۳ سال است که آموزش و پرورش و بایرن آلمان با همکاری انجمن کتابفروشان، به کتابفروشی‌های فعال در ترویج مطالعه نشان «همکار مدارس» می‌دهد. امسال نیز ۲۰۵ کتابفروشی این نشان را گرفته‌اند. شیوه‌های همکاری متنوع است؛
 ■ دانش‌آموزان از کتابفروشی بازدید می‌کنند و کتاب‌های محبوب‌شان را در ویترین به نمایش می‌گذارند.
 ■ کتابفروشان به مدارس می‌روند، کتاب می‌خوانند و به معلمان در انتخاب کتاب کمک می‌کنند.
 ■ چمدان‌های حاوی ۶۰ کتاب یک ماه در اختیار یک کلاس قرار می‌گیرند و سپس به کلاس دیگری می‌روند.
 ■ کلاس‌های اولیه‌ها بسته‌های کتاب و نشانک هدیه می‌گیرند.
 کتابفروشی‌ها می‌توانند از این نشان در تبلیغات‌شان استفاده کنند و اعتبار بیشتری به دست آورند.
 در این همکاری، کتابفروش فرصت جذب مشتریان تازه پیدا می‌کند و مدرسه از تخصص او بهره می‌برد.

این مشاور و درمانگر کودک و نوجوان در ابتدای صحبت هایش با تاکید بر اینکه شرایط هر خانواده و فرزند ی متفاوت است، می‌گوید، «به‌صورت عمومی می‌گویم که سعی کنید تا قبل از سن ۱۵ سالگی، به هیچ‌عنوان برای بچه‌ها گوشی شخصی تهیه نکنید. بعد از سن ۱۵ سالگی هم وقتی تصمیم به این کار گرفتید، حتما یک سری شرایط و قوانین را پیش از خرید گوشی در نظر بگیرید. البته نحوه مدیریت کودکانی که زیر ۱۵ سال هستند یا از قبل برایشان گوشی تهیه شده و حالا خانواده دچار چالش شده‌اند، نیازمند راهکارهای مجزایی است.»

تامی‌توانید زمان بخیرید!

اگر فرزند شما در مقطع متوسطه دوم تحصیل می‌کند، باز هم دلیلی بر عجله برای خرید گوشی نیست. این مدرس تربیت کودک و نوجوان توصیه می‌کند، «تا جایی که می‌توانید، حتی برای بچه‌های سن متوسطه دوم نیز با توجه به اینکه زمان درسی طلایی را می‌گذرانند و حجم درس‌ها بالاست، خرید گوشی را عقب بیندازید. اگر با فرزندان رابطه خوبی دارید و می‌توانید او را قانع کنید، الزامی نیست که حتما در این سن برایش گوشی تهیه شود. اما اگر خیلی اصرار داشت و تا الان خرید آن را به تاخیر انداخته‌اید و دیگری می‌خواهد به این خواسته فرزندان تن بدهید، حتما باید شرایطی را رعایت کنید.»

خرید گوشی نباید یک اتفاق ناگهانی و بدون برنامه باشد. سمیه فیروزی روی گفت‌وگو ی پیش از خرید تاکید کرده و می‌گوید، «قبل از تهیه تلفن همراه، حتما با فرزندان یک جلسه گفت‌وگو داشته باشید و با رویکردی تعاملی با او برخورد کنید. پیش از آن، حتما نظرات‌تان را با همسرتان یکی کنید تا بعدها نوجوان نتواند از یکی از شما، برای شکستن قوانینی که والد دیگر گذاشته است استفاده کند.»

مناطق ممنوعه و مجاری رمزگوشی

اما این قوانین مکتوب باید شامل چه مواردی باشد؟ فیروزی در این باره می‌گوید، «اولین نکته که بسیار مهم است، تعیین مکان‌های ممنوعه است. مکان‌های ممنوعه تلفن همراه شخصی‌اش را دانه به‌دانه قید کنید. مثلا توافق کنید که حق ندارد گوشی را به مدرسه ببرد.» او درباره چالش رمزگوشی نیز توضیح می‌دهد، «نکته بعدی رمزگوشی است. حتما درخصوص نحوه رمزگذاری برای خانواده و خصوصا پدر و مادر با او صحبت کنید. نیازی نیست خواهر و برادر کوچک‌تر یا بزرگ‌تر رمزگوشی او را بدانند، چون ممکن است شیطنت‌هایی بکنند، اما پدر و مادر استثنا هستند. در اینجا نقش الگویی شما بهترین اهرم است.»

زمان و مکان استفاده از گوشی در خانه، بند دیگر این توافق‌نامه است.

فیروزی می‌گوید، «باید با فرزندان صحبت کنید که استفاده از گوشی در چه مکان‌هایی از خانه و در چه ساعت‌هایی مجاز است؟ همه اینها باید شفاف شود.»

آب و هوا

هشدار بارش باران، برف و صاعقه در ۲۵ استان

سازمان هواشناسی نسبت به باران، برف، رعدوبرق و وزش باد طی امروز تا پنج‌شنبه در ۲۵ استان هشدار صادر کرد. بر اساس نقشه‌های هم‌پدی و آینده‌نگری سازمان هواشناسی امروز چهارشنبه در برخی مناطق جنوب شرق، شرق و نوار غربی کشور رگبار و رعدوبرق روی می‌دهد.

روزهای پنج‌شنبه و جمعه در برخی مناطق شمال غرب، غرب، جنوب غرب، سواحل دریای خزر، استان‌های واقع در دامنه‌های جنوبی البرز، جنوب کرمان، هرمزگان و دامنه‌ها و ارتفاعات زاگرس مرکزی و شنبه آینده در برخی مناطق شمال شرق، جنوب غرب و سواحل دریای خزر رگبار، رعدوبرق و در ارتفاعات بارش برف روی می‌دهد.

آگاه/ روزنامه گروه رسانه‌ای مهر
مدیرمسئول: محمد مهدی رحمتی
سردبیر: امیر اسماعیلی
دبیر تحریریه: رضا ظریفی
مدیر داخلی: عماد خورشیدطلب
دبیران گروه‌ها: هادی رضایی **سیاست** | سید مرتضی مفیدنژاد **پرونده‌های ویژه**
مجتبی مشهدی **محمد فرهنگ**

📍 خیابان رازی، خیابان هاشمی فر، ساختمان این سینا	
☎️ ۰۲۱-۹۴۰۰۴۷۱۶ کد پستی: ۱۱۳۳۸۳۵۵۱۳	
🌐 www.Agaah.ir ✉️ m@agaah.ir	
📺 ا g a a h _ i r	

📅 چهارشنبه ۶ آبان ماه ۱۴۰۵	
۱۷ جمادی الاول ۱۴۴۸ ۲۸ اکتبر ۲۰۲۶	
اذان صبح ۰۴:۵۶	
اذان ظهر ۱۱:۴۸	
اذان مغرب ۱۷:۳۴	
نیمه‌شب شرعی ۲۳:۰۶	

اجتماع جامعه ورزش و جوانان

اجتماع جامعه ورزش و جوانان شامگاه دوشنبه چهارم آبان ۱۴۰۵ در محل تجمع شبانه مردم مبعوث در میدان انقلاب برگزار شد.

آشنایی با پنج ماده غذایی گیاهی سرشار از آهن

گوشت قرمز ممکن است شناخته‌شده‌ترین منبع غذایی آهن باشد، اما رژیم غذایی حاوی گوشت تنها راه برای اولویت بندی این ماده مغذی در الگوی غذایی روزانه نیست. به نقل از اپیتک ول، برخی مواد غذایی گیاهی هم سرشار از آهن هستند، ماده معدنی ضروری که می‌تواند به بهبود شناخت، ایمنی و سطح انرژی کمک کند. اگر با کم‌خونی دست و پنجه نرم می‌کنید یا فقط می‌خواهید مصرف آهن خود را افزایش دهید، می‌توانید این مواد خوراکی را در رژیم غذایی‌تان بگنجانید.

۱. شکلات تلخ: شکلات تلخ فقط یک دسر خوشمزه نیست، بلکه منبع خوبی از آهن گیاهی نیز هست. دامیلی لاچتراب، متخصص تغذیه، می‌گوید، «یک وعده ۳۰ گرمی شکلات تلخ ۷۰ تا ۸۵ درصد، حدود ۳٫۴ میلی‌گرم از ارزش روزانه آهن یا حدود ۱۹ درصد از تأمین می‌کند.»

۲. توفو: به عنوان غذایی که از سویا تهیه می‌شود، توفو راه عالی برای داشتن یک عنصر گیاهی با پروتئین بالا در وعده غذایی شماست. به علاوه،

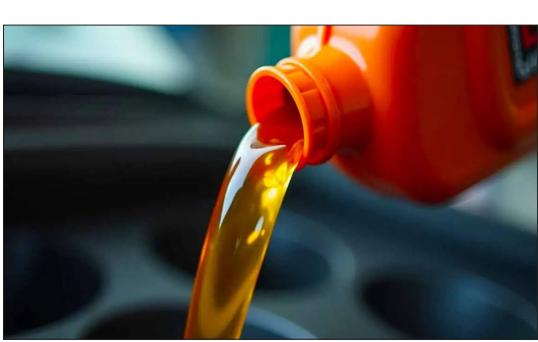
سرشار از آهن است و حدود ۶.۵ میلی‌گرم از این ماده معدنی در هر نصف فنجان آن وجود دارد.

توفو به عنوان یک ماده با طعم خنثی، هر سسی را که با آن ترکیب می‌کنید، جذب می‌کند. توفوی مزه دار شده با سویا، یک غذای کلاسیک برای غذاهای آسیایی است و توفوی سرخ شده یا کبابی به عنوان یک جایگزین گیاهی همه‌کاره برای پروتئین‌هایی مانند مرغ و گوشت عمل می‌کند.

۳. تخمه کدو: تخمه کدو کوچک است اما از نظر میزان آهن بسیار غنی است. یک وعده ۳۰ گرمی از این میان وعده حدود ۲.۵ میلی‌گرم آهن دارد که تقریباً ۱۴ درصد از ارزش روزانه را تشکیل می‌دهد. به علاوه، پروتئین گیاهی بیشتری را فراهم می‌کنند و تقریباً ۸.۵ گرم پروتئین در هر وعده ۳۰ گرمی دارند.

۴. عدس: عدس همیشه به عنوان منبع عالی فیبر و پروتئین گیاهی شناخته می‌شود، اما همچنین راهی عالی برای افزایش سطح آهن بدن است. نصف فنجان عدس حدود سه گرم آهن دارد. مقداری که ممکن است کم به نظر برسد اما اگر به

آیا می‌توانیم دو نوع روغن متفاوت در موتور ماشین بریزیم؟

حتما به موتور آسیب می‌زند.

مسئله دیگر، بسته افزودنی‌های روغن است. روغن موتور علاوه برروغن پایه، مواد افزودنی متعددی برای کاهش ساییش، کنترل رسوبات، مقابله با اکسیداسیون و حفظ پاکیزگی موتور دارد. ترکیب محصولات با فرمولاسیون متفاوت ممکن است عملکرد مورد انتظار از هر روغن را تغییر دهد، بنابراین یکسان بودن با نزدیک بودن گرانیرو، به‌تنهایی برای اطمینان از سازگاری کامل کافی نیست.

اگر مجبور شدیم دو روغن متفاوت را مخلوط کنیم، چه کنیم؟

بهترین کار این است که روغن دارای گرانیروی و استانداردهای مورد تایید سازنده خودرو را انتخاب کنید. اگر سطح روغن پایین آمده و محصول دقیق در دسترس نیست، ابتدا دفترچه راهنمای خودرو را بررسی کنید و در صورت امکان، روغنی با مشخصات نزدیک و تاییدیه مناسب تهیه کنید. در شرایط اضطراری، افزودن مقدار لازم از روغن سازگار معمولاً بهتر از ادامه رانندگی با سطح روغن ناکافی است؛ زیرا کمبود روغن می‌تواند خیلی سریع به موتور آسیب بزند.

اگر دو روغن با گرانیروی متفاوت به موتور اضافه شده‌اند، صرف این اتفاق به معنای ضرورت تخلیه فوری روغن نیست. تصمیم باید با توجه به مقدار ترکیب شده، مشخصات محصولات و توصیه سازنده گرفته شود. در صورت استفاده از روغنی نامناسب یا نامشخص، بهتر است با تعمیرکار مشورت کنید و در صورت لزوم روغن و فیلتر را تعویض کنید.

دقت داشته باشید که مخلوط کردن دو روغن موتور با گرانیروی متفاوت همیشه باعث خرابی فوری نمی‌شود، اما روش مناسبی برای استفاده دائمی نیست. انتخاب روغن مطابق مشخصات فنی خودرو، مطمئن‌ترین راه برای حفظ رانندگی و کاهش استهلاک موتور است.

##تجربه_کردم

رفیق!

تلاش کن که کارها «پش»ا...

کم هم نذارا...

اما یادت باشه که شرایط این دنیا، بیش از «پشه‌ها، با نشه‌ها»چوره.

یه وقت نخوره تو پر اداه‌تا...

چا هم نخورا...

مردم، دنیا رو جوری ساخته ن که خودشون هم گرفتار بی رحمی و «زمن

کوبیدن دیگران، به دست دنیا شده‌ن.

سیدمحمد سادات‌اخوی / نشرپرنده

پنج خوراکی که هنگام بیماری ویروسی نباید مصرف کنید

هنگام ابتلا به آنفلوآنزا یا سایر بیماری‌های ویروسی، انتخاب غذا و نوشیدنی مناسب می‌تواند به تأمین مایعات و مواد مغذی بدن کمک کند.

وقتی به یک بیماری ویروسی مبتلا می‌شوید، ممکن است به دلیل تب، بدن درد، خستگی و کاهش اشتها، تمایلی به خوردن غذا نداشته باشید. با این حال، آنچه در دوران بیماری می‌خورید و می‌نوشید، می‌تواند به تأمین مایعات و مواد مغذی مورد نیاز بدن کمک کند و تحمل علائم را آسان‌تر سازد.

چرا تأمین آب و مواد مغذی هنگام ابتلا به آنفلوآنزا اهمیت دارد؟

تب و تعریق می‌تواند میزان مایعات بدن را کاهش دهند. در صورت بروز استفراغ یا اسهال نیز احتمال کم‌آبی افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، کاهش اشتها ممکن است دریافت انرژی، پروتئین، ویتامین‌ها و مواد معدنی مورد نیاز بدن را دشوار کند.

به همین دلیل، نوشیدن مایعات کافی و مصرف غذاهایی که بدن به‌راحتی آنها را تحمل می‌کند، از اقدامات مهم در دوران بیماری است. پنج گروه غذایی و نوشیدنی که باید هنگام ابتلا به بیماری ویروسی به آنها توجه کنید،

۱. شیرینی‌ها و خوراکی‌های پرشکر

آبنبات، نوشابه‌های شیرین، شیرینی و دسرهای پرشکر معمولاً مواد مغذی زیادی در اختیار بدن قرار نمی‌دهند. مصرف بیش از اندازه این خوراکی‌ها ممکن است جای غذاهای مغذی را بگیرد و دریافت مواد ضروری بدن را کاهش دهد.

۲. غذاهای بسیار شور

چپس، تنقلات شور، برخی غذاهای آماده و فرآورده‌های گوشتی حاوی مقادیر زیادی نمک هستند. مصرف بیش از اندازه نمک برای سلامت عمومی مناسب نیست، اما خوردن یک وعده غذای شور لزوماً به کم‌آبی بدن یا تشدید عفونت منجر نمی‌شود. در زمانی که تب، اسهال یا استفراغ دارید، جبران مایعات از دست‌رفته اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. در صورت اسهال یا استفراغ قابل توجه، محلول خوراکی جبران آب و املاح می‌تواند به بازگرداندن مایعات و الکترولیت‌های از دست‌رفته کمک کند.

۳. فست‌فودها و غذاهای بسیار چرب

غذاهای سرخ‌شده و بسیار چرب ممکن است در برخی افراد احساس سنگینی، تهوع یا ناراحتی معده ایجاد کنند. اگر در دوران بیماری اشتهای کمی دارید، بهتر است غذاهایی را انتخاب کنید که هضم و مصرف آنها برایتان آسان‌تر باشد.

۴. قهوه و نوشیدنی‌های پرکافئین

برخلاف تصور رایج، مصرف متعادل قهوه معمولاً باعث کم‌آبی بدن نمی‌شود و می‌تواند بخشی از مایعات دریافتی روزانه را تأمین کند. با این حال، مصرف زیاد کافئین ممکن است خواب را مختل کند و در برخی افراد باعث تپش قلب، اضطراب یا ناراحتی معده شود. از آنجا که استراحت کافی در دوران بیماری اهمیت دارد، بهتر است مصرف قهوه و سایر نوشیدنی‌های کافئین دار را متناسب با وضعیت خود تنظیم کنید.

۵. غذاهایی که علائم گوارشی را تشدید می‌کنند

برخی عفونت‌های ویروسی ممکن است با علائم گوارشی نیز همراه باشند. در صورت بروز تهوع، دل درد یا اسهال، غذاهای بسیار چرب، تند یا سنگین ممکن است ناراحتی شما را بیشتر کنند.

ارتباط تابش کمتر نور و بالا رفتن خطر زوال عقل

محققان می‌خواستند بدانند که آیا قرار گرفتن در معرض نور روزانه بر خطر زوال عقل در درازمدت تأثیر می‌گذارد یا خیر.

به نقل از یاهو هلت، حدود ۹۰ هزار نفر به مدت یک هفته حسگرهای مچی را به مچ خود برای اندازه‌گیری دقیق میزان قرارگیری در برابر نور روز بستند. پس از میانگین ۸.۱ سال پیگیری، ۲۴۱ شرکت‌کننده به زوال عقل مبتلا شدند. نتایج نشان داد، افرادی که مدت طولانی‌تری در معرض نور روزانه بودند، میزان ابتلا به زوال عقل در آنها کمتر بود.»

این مطالعه ۸۷۵۷۷ بزرگسال را ثبت نام کرد که هیچ یک از آنها در ابتدا زوال عقل نداشتند. اکثر تحقیقات قبلی در مورد نور و سلامت شناختی بر معیارهای غیرمستقیم متکی بودند، عادات خودگزارش شده در فضای باز، تخمین‌های جغرافیایی یا مطالعات انجام‌شده در محیط‌های مراقبتی. داده‌های حسگر مستقیم دست‌کم به صورت ثبت عینی شده‌اند، در این مقیاس، گامی معتادار است.

محققان دریافتند شرکت‌کنندگانی که حداقل ۴۲ دقیقه را در نور روشن گذراندند، ۱۷ درصد خطر ابتلا کمتری به زوال عقل داشتند.

توضیح احتمالی این ارتباط مربوط به ساعت داخلی بدن است، نه هیچ اثر مستقیمی از نور بر بافت مغز.

نور روز به تنظیم ریتم‌های شبانه‌روزی، سیستم زمان‌بندی داخلی حاکم بر خواب، الگوهای فعالیت و جنبه‌های عملکرد شناختی، کمک می‌کند. تجزیه و تحلیل‌های بیشتر نشان داد که این ریتم‌ها، همراه با ساختارهای خاص مغز، ممکن است تا حدودی ارتباط مشاهده‌شده را توضیح دهند و تا ۳۳ درصد از این ارتباط را تشکیل دهند.

نویسنده ارشد، هونگ‌لیانگ فنگ، از دانشگاه پزشکی گوانگژو، گفت: «قرار گرفتن در معرض نور روز ممکن است به عنوان یک شاخص جدید از خطر زوال عقل عمل کند».

